

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA
RECUNOSCUTA PERSOANA MORALA PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923
SEDIUL „UNIUNEI”: PIATA C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREȘTI

Uniunea Generală a Vânătorilor din România

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAI 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: PIAȚA C. A. ROSETTI No. 7 — București

■ ■ ■

CONSILUL DE ADMINISTRAȚIE :

Președinți de Onoare:

MIHAIL SUTZU, și DINU R. GOLESCU

Președinte :

ANTONIU MOCSONYI

Vice-Președinți :

NICOLAE RACOTTA și Dr. GH. NEDICI

Secretar-General :

C. G. ALEXIANU

Membrii-Consilieri:

Dr. I. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, Marchizul de BELLOY, Principele GEORGE VAL. BIBESCU, DINU I. C. BRĂTIANU, Dr. I. BEJAN, Principele JEAN CALLIMACHI, GR. P. CARP, Dr. I. E. COSTINESCU, MIHAIL SC. PHERECHYDE, GENERAL I. GĂRLEȘTEANU, Prof. Dr. ERNEST JUVARA, G. LAKEMAN-ECONOMU, Prof. Dr. DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), H. CAV. DE MIKULI (pentru Bucovina), GENERAL G. G. MANU, Prof. Dr. N. MEȚIANU, DIMITRIE I. NICULESCU, C. OPRAN, MIHAIL OROMOLU, GEORGE A. PLAGINO, ROMUL POPESCU (pentru Transilvania), C. ST. RASIDESCU, NICOLAE SĂULESCU, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, Dr. L. SKUPIEWSKI, VASILE ȘTEFAN, Prof. Dr. G. SLAVU, Col. C. V. STEREA SEVER TIPEIU, Prof. Dr. G. UDRISCHI.

Censori :

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STĂNESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII:

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300. — în care este cuprins și abonamentul obligator la „Revista Vânătorilor“.

Societățile : plătesc o taxă fixă de afiliere de Lei 10 de fiecare membru până la 100, iar de la 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la „Revista Vânătorilor“ de 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru.

Abonamentul la „Revista Vânătorilor“ este obligatoriu pentru toți membrii „Uniunii“

■ ■ ■

Statutele U. G. V. R. se trimet la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

■ ■ ■

Corespondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

■ ■ ■

Orele de birou la Uniune: în toate zilele de lucru dela 9—1 și 3—7.

SEDIUL: PIAȚA C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREȘTI.

ARME DE VÂNĂTOARE

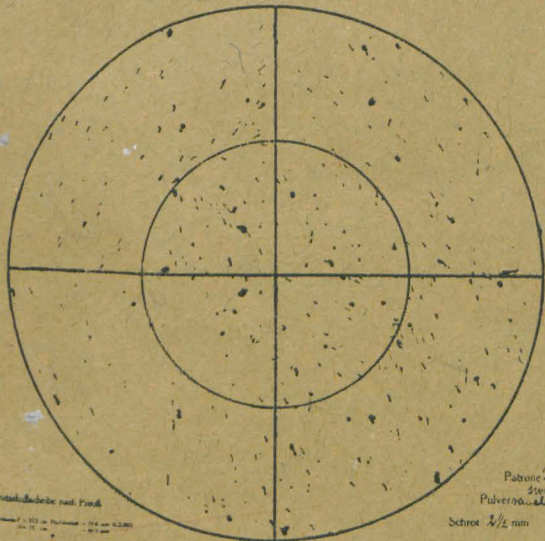
PENTRU

MEMBRII „UNIUNEI“

CUM TRAG ARMELE FABRICATE PENTRU U. G. V. R. DE FIRMA F. JAEGER & Co. SUHL

Reproducerea fotografică a câtor-va cibile originale obținute la standul oficial de încercare din Neumannswalde

Waffentechnische Versuchsstation Neumannswalde-Neudamm

Schrotkugelnachbe nach Pruv.
Patrone No. 11753
Pulver No. 11753

Patrone No. 11753
Pulver No. 11753

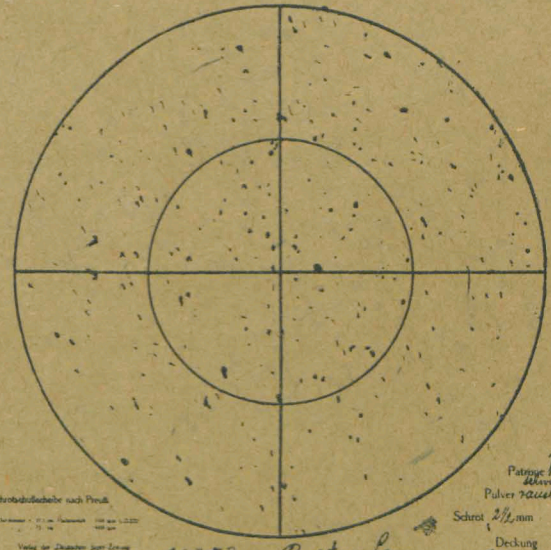
Schrot 1/2 mm

Deckung

11753

Teava stângă: 278 alicé (2 1/2 mm.)

Waffentechnische Versuchsstation Neumannswalde-Neudamm

Schrotkugelnachbe nach Pruv.
Patrone No. 11753
Pulver No. 11753

Patrone No. 11753
Pulver No. 11753

Schrot 1/2 mm

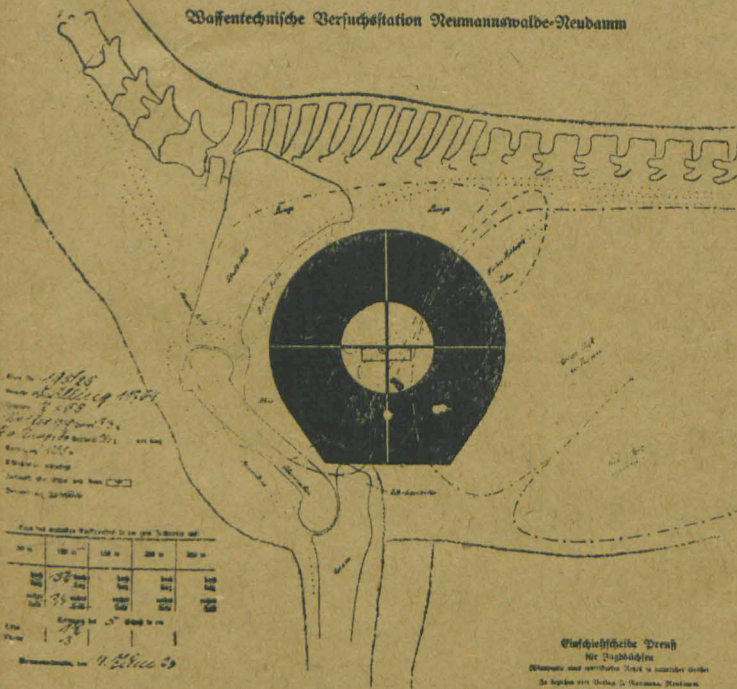
Deckung

11753

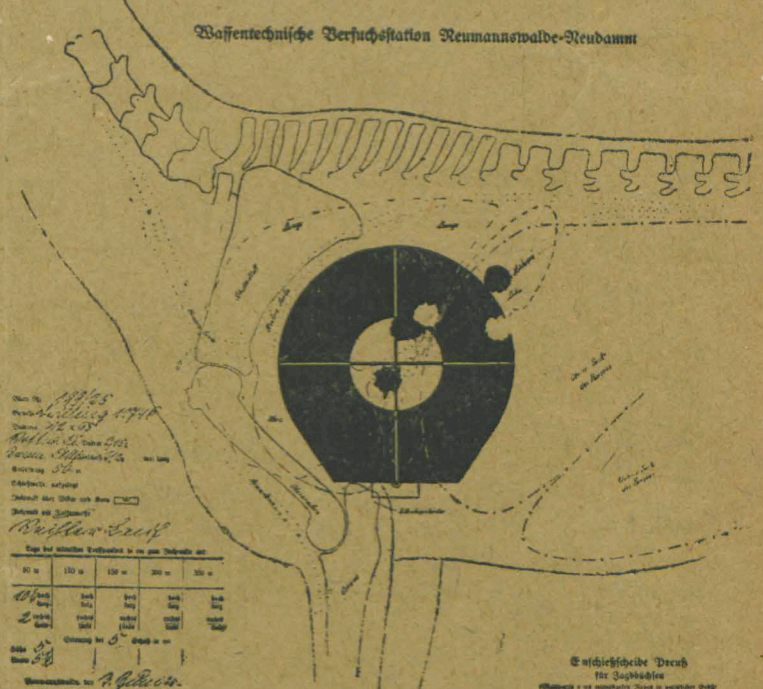
Teava dreaptă: 253 alicé (2 1/2 mm.)

(Tir extraordinar obținut la 35 m. într'un cerc de 75 cm. diametru cu arma No. 11753 comandată prin „Uniune“
Ambele țevi au obținut predicatul: superior).

Waffentechnische Versuchsstation Neumannswalde-Neudamm

Waffentechnische Versuchsstation Neumannswalde-Neudamm

Tir obținut la 100 m. cu drillingul cu cocoșe No. 11764, comandat prin „Uniune“. Glonț de mare viteză, cal. 7 x 65 (Predicatul obținut: „superior“)

Tir obținut la 50 m. cu țeava dreaptă a drillingului hammerless No. 11746, comandat prin „Uniune“, cu un glonț Brenneke cal. 12. (Predicatul obținut: „superior“)

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se trimete membrilor „Uniunii“ franco la cerere, adresată la sediul nostru.

Pentru orice comandă se va trimete «Uniunii» un cek de Mărci aur, reprezentând 50% din valoarea comenzi. Cu formalitățile de import și vămuire se însărcinează «Uniunea».

**Societatea Anonimă de Cimenturi
din Europa Orientala**
(CIMENT-PORTLAND)

Capital Fr. belg. 7.500.000

Sediul de exploatare:
Cernavoda

Sediul Central:
Anvers (Belgia)

Producțiune: 60.000 tone

SOCIETATEA DE CIMENT
IOAN G. CANTACUZINO
SOCIETATE ANONIMA
BRĂILA

Sediul Social București
Telefon 27/50

Fabrica Brăila
Telefon 84/2

CIMENTUL TITAN

**SOCIETATE ANON. FRANCO-ROMÂNĂ DE CIMENT ȘI
MATERIALE DE CONSTRUCȚIE
CAPITAL LEI 40.000.000**

• • •

UZINA ȘI SEDIUL SOCIAL

La DUDEȘTI-CIOPLEA lângă BUCUREȘTI

TELEFON 21/47

• • •

**DIRECȚIUNEA GENERALĂ ȘI COMERCIALĂ
La BUCUREȘTI, CALEA VICTORIEI, No. 226**

TELEFON 54/2

• • •

Adresa pentru Scrisori: Căsuța poștală No. 581 București

Adresa telegrafică: PORTLAND - BUCUREȘTI

Fabrica de Ciment din Turda

SOCIETATE ANONIMĂ

CAPITAL LEI 6.000.000

UZINA LA TURDA

• • •

SEDIUL SOCIAL ȘI BIROUL COMERCIAL

La BUCUREȘTI: CALEA VICTORIEI No. 226

TELEFON 54/2

• • •

Adresa pentru Scrisori: Căsuța poștală No. 581. București

Adresa telegrafică: PORTLAND - BUCUREȘTI

„HUBERTUS” F. W. PETRI & FII Alba-Iulia

— Sucursala București —

EN GROS: Splaiul Kogălniceanu No. 35

EN DETAIL: Lipscani-Noi No. 27 sub Grand Hotel

PENTRU BRANȘA:

FOTOGRAFICA:

Cele mai moderne aparate pentru FOTOGRAFI NEUE-GORLITZER-KAMERA-WERKE. Bogat asortiment de APARATE pentru AMATORI marca ERNE-MANN și alte noutăți:

LAMPI de MAGNESIUM AKTINO-FOTOMETER, APARATE VELOPHOT, MAȘINI de TĂIAT sticle și cartoane. Bogat depozit cu cele mai întrebuintate aparate fotografice.

DE VÂNĂTOARE:

ARME NOVOTNI și BELGIENE, PI-STOALE WALTER și mărci SPANIOLE, CARTUȘE pline și goale.

ARME de salon „FLOBERT” și de aer comprimat.

GHETE pentru VÂNĂTORI și originalele GOELSER.

Complect asortiment cu cele mai uzitate articole.

DE CINEMA:

NOUA MAȘINĂ de TEATRU A. E. G. MAȘINI de PROECȚIUNE A. E. G. pentru Universități și școli cu mecanism de oprire.

Diverse APARATE de PROIECȚIUNE APARATE pentru saloane și case particulare.

TRANSFORMATOR „REFORM” pentru curent alternativ și polifazic. Instalații complete de TEATRU-CINEMA

CEL MAI BUN

ULEIU DE ARME

„ANTINITROL”

Singurul producător

în

România Mare:

Inginer

Albert Schaefer,

Sibiu

a se adresa la „Uniune”

Anunț,

Prenotări pentru căței prepelicari germani cu părul scurt, din familia „champion Tell Schellenturn” ex. „champion Bessie Hubertus” primește Dr. Victor Graur, medic, Arad, Str. Eminescu 6. Prețul unui cățel în etate de 2 luni Lei 3000., loco Arad. Tot acolo se mai găsesc căței Fox-terieri pur sânge, cu Lei 2000.

ARMA de vânatoare cal. 20, hammerless cu ejector, marcă engleză, se caută spre cumpărare. A se adresa M. D., Brăila, str. Constantin Berlescu 39.

Educația Vânătoarească

de C. G. Alexianu
Secretar general al Uniunii

ânătoarea nu se învață.

Vreau să zic că vânătoarea nu este o îndeletnicire de care individul se poate apuca așa tamnesam, cum s'ar apuca de grădinărie sau de fox-trott.

Vânătorul adevărat se naște.

Pasiunea vânătoarei nu se capătă, nici prin contagiune, nici prin imitație. Ea purcede

dintr'un simțimânt adânc, atavic, care dormitează în el în stare latentă, așteptând momentul oportun, care-l va declanșa. Momentul acesta poate întârzia. El poate să nu se producă niciodată. Puțin importă! Dar precum puteți foarte bine să porniți la câmp cu o javră de curte și să stârniți câte-va prepelețe, fără ca prin aceasta Azor al D-tră să poată deveni vreodată un câine de vânătoare, tot ast-fel nici Nimrodul improvizat care și-a cumpărat o pușcă pentru a-și omorâ timpul Dumineca, nici cucoana care s'a echipat după ultimul jurnal și s'a apucat de vânătoare, pentru că acest „sport“ a ajuns „la modă“, nu vor putea niciodată să devie ceea ce se numește un *adevărat vânător*.

Vânătorul adevărat este vânător din instinct, iar pasiunea care-l mână este un atavism, desigur tot

atât de vechiu ca și omul, dar a cărui manifestare nu se poate porunci firei, după oportunitatea creată de situația socială sau capriciile modei.

De aceea, eu cuprind în dragostea mea pe vânătorul adevărat sub ori-ce înfățișare, fie el de profesie, fie el de „Duminecă“, deopotrivă. Căci în aprecierea vânătorului adevărat, timpul ce-l poți consacra vânătoarei nu este un criteriu, precum nici cantitatea vânatului ce poți ucide. Ba, de cele mai multe ori, vânătorul de profesie are mai multe drepturi la titlul de vânător, decât stăpânul care-l plătește. El este fiu al pădurilor și plaiurilor, din îngrijirea cărora trăește, și pentru că viața nu i-a hărăzit pe lume rolul de a vâna el însuși viețuitoarele pe care le iubește, el se mulțumește să le îngrijească în folosul celuilalt.

„Vânătorul de Duminecă“ nu este neapărat „brânzoiu“ de care vorbeam la început. Copilului venit pe lume cu sânge de vânător în vine, soarta nemiloasă i-a putut porunci cu glas sever: „Ție nu-ți va fi dat să vânezi!“, pe când celuilalt, mai puțin apt, îi va fi spus cu un surâs binevoitor: „Tu vei putea vâna când vei vrea!“.

Viața capricioasă, înfășcându-i pe amândoi, va face dintr'unul om sărac, dintr'altul om bogat; pe unul orășan, pe celălalt om de țară; pe unul sclav, pe altul liber. Unul va putea ori-când

să pornească cu pușca pe spinare, hoinărind pe dealuri și câmpii, altuia nu-i va fi dat să scape de biroul cel de toate zilele decât Dumineca, sau poate nici în toate Duminicile.

Dar dacă vânătorul adevărat este un tip instinctiv și în funcție de atavism, mă veți întreba, ce rost mai are atunci *educația vânătorească*?

Educația vânătorească trebuie să aibe asupra lui „*homo sapiens*“ rolul similar pe care dresajul desăvârșit al acestuia îl are, la rândul lui, asupra nobilului animal de pur sânge ce-l însoțește la vânătoare, cu deosebirea în plus a avantajului pe care-l dă o știință frământată de generații întregi și aplicată ființei superioare ce este omul. Căci vânătoreea este o știință. Este o știință cu atât mai grea, cu cât ea nu se mulțumește să expună adevărurile dobândite, ci pretinde dela cei cari doresc s'o îmbrățișeze și o dragoste și o pasiune către obiectul ei, care acestea nu se pot învăța, ci ne sunt dăruite odată cu viața. Cu atât mai repede își va însuși așa dar vânătorul această știință, cu cât va fi ajutat și de o pasiune înăscută.

Sunt însă și printre aceștia din urmă destui refractari. Indărătnicia lor, neputând fi explicată prin lipsa de calitate înăscute, ea trebuie căutată printre doi factori de căpetenie, proprii mai ales țărilor cu organizație recentă; *apucăturile înrădăcinate și jobia de lucruri noi*. Bătrânii din tagma vânătorească se clasează primii în această categorie. Dar mai există o clasă de rebeli, cu atât mai importantă, cu cât se recrutează din marea masă a novicilor, apți și neapți deavalma, toți neofiți ai vânătoreii: *naivii*. Li întâlnim în tot locul, mai ales la vânătorile în comun (vânătorile singuratece sunt apanagiul sufletelor trecute deja prin purgatoriul stadiului acesta) la vânătorile de o zi, cu focuri multe, petreceri zgomotoase, apariție ce apropie vânătoreea îndeajuns de ori-ce reuniune modernă, pentru a-i îndritui să o califice și pe aceasta drept „sport“.

Această tagmă a naivilor, sau închipuiților, cum

vreți să-i numiți, este destul de amuzantă. Aparținătorii ei te vor deconcerta cu ușurința cu care vor ataca, soluționându-le în acelaș timp, cele mai spinoase probleme din știința vânătorească, te vor înmărmuri cu lecțiile ce-ți vor da în privința ori-cărui capitol din arta de a vâna, te vor înspăimânta în fine cu abizul de întuneric în care zace biata lor „experiență“ vânătorească, cumpărată odată cu permisul de vânătoare și pușca dela prăvălie. Sunt prea cunoscuți aceștia, deci nu voi mai insista.

Vânătorii din ambele aceste categorii au o scuză puternică: *ignoranța*. Dar atât cei din prima, cât și cei din a doua categorie, din moment ce au stofă de vânător, merită sollicitudinea noastră. Dacă cei bătrâni aparțin unei lumi care apune, cei tineri reprezintă nădejdea zilei de mâine. Lor li se cuvine în primul rând *educația vânătorească*. Desigur, că nimeni nu va pretinde să găsească în aceste câteva rânduri învățămintele ei. Ar însemna să dăm de la început un certificat de pauperism acestui vast domeniu. Vânătorul care dorește să-i afle tainele, le va căuta în marea bibliotecă cinegetică a Apusului, în infinitele volume ale cercetărilor de acolo, pe care se reazămă astăzi o pasiune ridicată la rangul de știință și care a avut drept rezultat opera înfăptuită acolo, în țările pe urma cărora năzuim să pășim și noi.

Căci și la noi suflă un curent puternic de educațiune vânătorească. Și la noi sunt vânători de seamă, în adevărata accepție a cuvântului, care se sacrifică pentru a aduce mai multă lumină în rândul camarazilor. Se scrie tot mai mult în materie de vânătoare. Au apărut cărți originale românești de o incontestabilă valoare. Știu chiar una, aproape gata, care va putea sta cu mândrie justificată alături de cele mai de seamă lucrări de știință vânătorească ale occidentului.

Ce mai lipsește, prin urmare?

Nu mai lipsește decât *interesul*, cât mai mare, cât mai adânc pătruns în sufletul tuturilor oamenilor, care țin ja propășirea vânătoreii corecte în țara noastră.

Desăvârșirea acestei opere rămâne în seama *vremei*.

Care e cauza că în România nu găsim prepelicari buni?

de Ötvös Balázs, Szödrakos, Ungaria

Nu cunosc starea kynologică*) privitoare la prepelicarii din vechiul Regat, dar dacă iau în serios articolul D-lui A. Andrei, publicat în numărul de Octombrie al Revistei Vânătorilor, trebuie să fie tristă de tot Sper însă că „In căutarea unui prepelicar“ e mai mult o snoavă, o povestire veselă, iar nu un fapt.

Fiecare vânător e încântat de câinele său; dar cum poate fi „Pick prepelicarul cel mai renumit din localitate“, când are un miros prost: „trecând pe lângă un iepure tupilat fără a-l simți, fără a-l pontă“; cum

poate fi renumit un prepelicar, care „caută la vr'o 10—15 pași foarte domol înaintea vânătorului“; cum poate fi renumit un prepelicar german, care „nu aporțează iepurele, că e cald și iepurele e cam mărișor“?

Dacă un prepelicar, fie el de ori-ce rasă, n'are mirosul suficient, atunci să nu-i găsim lui vina, ci părinților și moși-strămoșilor săi. Cel ce prășește prepelicari, trebuie să știe că rareori căpătăm un individ cu nas bun din niște părinți cu nasul prost. Și dacă el tot prășește un astfel de câine, atunci comite un delict, chiar o crimă față de cheștiunea kynologică și

*) Kynologie = știința care se ocupă cu câinii.

față de cei cărora el vinde, sau dăruiește un astfel de câine; într'un cuvânt față de țara sa!

Că Pick are mirosul prost, asta e vina prăsitoreului său, și că nu aporțează iepuri, asta e vina dresoreului său. Astăzi putem zice, că dresajul prepelicarilor e atât de desvoltat, că nu mai cunoaștem imposibilitate în ceea ce privește dresajul. Dresajul câinilor e un meșteșug, ba chiar o artă, pe care o putem învăța, dacă dispunem de ceva talent în această privință; dacă avem răbdare nemărginită și mai ales, dacă avem iubire și inimă față de indispensabilul nostru tovarăș de vânătoare. Deci, dacă Pick nu aporțează, asta e un slab certificat pentru dresoreul său, căci așa cum e desvoltat astăzi dresajul câinilor, noi putem învăța să aporțeze iepuri nu numai pe prepelicari, dar chiar și bestiile numite copoi.

Și eu cunosc copoii, și eu am vânat cu ei, dar să mă ierte D-l G. (prietenu D-lui Andrei), că mie nu mi-a fost greu „să renunț la plăcerile ce mi le procurau o goană a lui Dudaș, Lantos, etc., pe urma“ — căprioarei și cerboacei; căci tocmai noi, cari am vânat cu copoii, știm prea bine că atunci când puneam copoii la goană, aceste bestiile goneau, prindeau și mâncau orice fel de vânat, dacă nu găseau vulpi și mistreți.

Nu-mi pot închipui, că un vânător, spre sfârșitul veacului al XX-lea se poate plânge contra faptului, că „încă și legea favorizează pe prepelicar față de copoi“. Tocmai din pana D-lui Andrei am citit un articol despre prepelicari, despre chestiunile pe cari trebuie să le știe un prepelicar. Dacă D-l Andrei e atât de versat în tot ceea ce trebuie să știe un prepelicar, atunci — nu poate fi altfel — trebuie să se priceapă și la dresaj, și trebuie să aibă prepelicari buni! Și dacă D-l Andrei are prepelicari buni, a avut el oare nevoie ca să facă de răs prepelicarii unei țări, să publice mizeria României în privința prepelicarilor și în străinătate? Nu sunt eu singurul cititor al Revistei în toată Ungaria, ci suntem mai mulți, și știi sigur că Revista are cititori și în Slovacia, precum chiar și în Germania.

Rea glumă a-i făcut D-le Andrei, care ca inginer silvic, adică ca vânător profesionist — precum sunt și eu — a-i încercat să faci de răs câinele cel mai inteligent, cel mai universal, prepelicarul, și vrei să faci propagandă copoiului! D-ta, ca vânător de meserie, așadar și ca prăsitore și ca ocrotitor de vânat, știi foarte bine, chiar și fără explicațiile mele, că a-i vrut să ne povestești o snoavă veselă (care ar fi mai nimerită să o publici în „Veselia“, dacă mai există acest jurnal pe care eu îl citeam ca copil, când locuiam în Brăila); asta a-i dovedit-o cu povestea despre Miss, câinele administratorului german. După cum observ din articolele D-tale, D-ta a-i făcut „școala nemțească“, a-i învățat arta vânătorei dela nemți,

sau din cărți nemțești; așadar trebuie să știi că nemții sunt cei mai isteți dresori din lume. Nu-mi pot închipui că un „neamț“ ar putea ieși la vânătoare cu un câine fără dresaj, tocmai atunci când vrea să arate ce câine bun are; nu-mi pot închipui — așa cum cunosc eu nemții — că un neamț ar zice câinelui „Miss, komm'schön her!“ și apoi „cravașa să aibe de lucru“.

Chiar și D-ta, ca dresore, știi bine că dacă tratăm câinele în modul imputat neamțului, atunci câinele nu va fi ascultător și în zadar îl mai chemi la D-ta; și chiar dacă-i arunci prăjituri, el tot nu va mai veni.

„Toți prepelicarii pe cari îi cunosc și cari sunt prea-măriți de stăpânii lor, nu sunt decât javre ordinare“.

Prea puțini prepelicari cunoașteți în propria Dv. patrie. Iacă, eu străinul, — boanghenul, cum a-i zice D-ta — cunosc mulți prepelicari buni în România, căci eu mă interesez pentru prepelicarii din întreaga Europă.

Îți voi spune eu, D-le Andrei, unde vei putea să vezi prepelicari buni. Aici, pe calea publicității, nu-ți pot spune nume, căci asta ar fi o reclamă, dar îți spun că anul trecut, în luna Octombrie, am recensat ca jude o expoziție și o cursă de prepelicari la Cluj, și o a doua la Careii-Mari. Pot să declar sincer, (căci nu sunt șovinist), că eu care am recensat multe expoziții și curse de prepelicari în Ungaria — în care țară kynologia stă la un nivel înalt — eu, care am dresat până acuma peste o sută de prepelicari și care prăsesc trei feluri de rase de prepelicari —, am fost foarte mulțumit cu ce am văzut în patria D-tale. Am văzut acolo prepelicari germani cu părul scurt, am văzut un setter englez și un prepelicar maghiar, — cari sunt prepelicari de prima clasă —, cari „nu trec pe lângă iepurașul tupilat, cari nu caută domol la 10—15 pași înaintea vânătorului“ și cari au în adevăr „un aport ireproșabil“.

Dar știi D-ta câți vânători au venit să vadă cursa prepelicarilor, să învețe ceva, să învețe cum se conduce un prepelicar și ce poate învăța un prepelicar? Numai atâția, câți câini au fost! Numai un locotenent de jandarmi din jurul Careilor-Mari a avut atâta interes ca să vie și fără câine, ca să vie să învețe. Văzând prepelicarii lucrând, a achiziționat un prepelicar tânăr, mi-a cerut să-i recomand cărți din care va putea învăța dresajul prepelicarului și mi-a promis că în toamna viitoare va veni și el cu un câine, la cursa prepelicarilor.

Dacă aveți puțini prepelicari buni, asta nu e vina prepelicarilor, ci a stăpânilor lor indolenți.

Învățați arta prăsirei și dresajului prepelicarului și veți avea prepelicari buni. Atunci nu veți avea de ce să regretați că legea favorizează prepelicarii față de copoi!

Bour, Zimbru, Gnu (?!), Vânătoarea, Universitatea și legăteasca sufletură

Un răspuns D-lui Profesor dela Cernăuți

de Mișu Cornescu

Iubite Nicolae sau Domnule Director

Dacă articolele mele — numite articole prin indulgență — nu ar fi avut decât darul să provoace articolul d-lui Nica Dumitrescu și să determine pe d. Profesor dela Cernăuți să scrie, încă mă hotărăștesc să rog cu insistență direcțiunea revistei, să fie tot atât de binevoitoare și să dea publicației acest articol-răspuns, în primul număr al revistei noastre.

Ciocnirile între frați cari se iubesc, totdeauna sunt provocate de un interes mai înalt și regulat ajută mult, la soluțiunea problemelor superioare.

*Cu dragoste pentru Racottă și
cu multă stimă pentru d. director.*

(ss) Cornescu

Să zicem împreună că eu sunt în „necunoștință“; că este o mare „cutezanță“, din partea unui necunoscut în lumea universitară, să arate că marca Moldovei nu ar fi fost capul bourului, ci al zimbrului; să mai zicem că serenissima liniște a domnului Profesor, a fost turburată în momentul când cu „sufletul liniștit și împăcat în sfințenia naturei asculta mugetul cerbilor“...

Acestea toate, îndrituiesc oare pe un educator al generațiunilor din România Mare, cu renume mondial să mă trimeată în Podul Mogoșoaiei, la Academia Română (Calea Victoriei, înainte de 1878 era numită „Podul Mogoșoaiei“) — să mă trimeată zic, să citesc savanta domniei-sale lucrare din 1913? — Sau mai simplu ar fi fost să ne dea domnia-sa lămurirea, care este deosebirea între zimbru și bour, alta decât pe acea dată în 1913.

Eu de bine, de rău, am dat desemnul și lămuririle asupra zimbrului, și oricât de academică i-ar fi lucrarea domniei-sale din 1913, marca vechei Moldove, tot capul zimbrului rămâne, iar nu al bourului. Acuma că zimbrul (catoplepas taurina) ar fi „antilopa gnu“ arătată de mine, sau altă lighioană descrisă de imbecilul *Plinius* (omorât de erupțiunea Vezuviului în anul 79 d. Ch.), și considerat drept mare naturalist până la apariția eruditului Profesor universitar, puțin importă. Ceeace încă am „cinismul“ să susțin, este că zimbrul este un animal și bourul alt animal, că marca Moldovei era capul zimbrului, iar nu al bourului; că *bourul* sau *bisonul* este acelaș animal și că *Aurochs-ul* este alt animal, care a dispărut. Și mai am chiar „cutezanța“ să fac prinsoare cu oricine s'ar „ralia“ la părerea d-lui Profesor, că aceste spuse nu sunt „neexactități, neadevăruri și necunoștințe“. Iar pe d. Profesor, îl desfid de a da un alt desemn al zimbrului decât pe acela dat de mine.

Acuma cer voe acelor din consiliul *Uniunei*, cari mă cunosc, să'l trec pe domnul Profesor pe mâna d-lui Nica Dumitrescu care în „Revista Științelor Veterinare“ din Septembrie 1925, pag. 225, iată ce scrie:

„Când însă în timpii mai noi, bourul a încetat de a mai exista, atunci o serie de confuzii, cari mai dăinuiesc și astăzi încă, au început să-și facă loc.

„Cronicarii noștri vechi, știau să facă diferența între zimbru și bour. Cei cari au scris câte ceva în privința aceasta mai târziu, dela dispariția bourului, încoace, au încurcat lucrurile.

„Ei confundă sau identifică aceste două animale: bourul și zimbrul, întrebuițând adeseori cu ușurință, numele unuia în locul celuilalt. Aceasta, desigur, a contribuit că chiar oamenii de *specialitate, cum este domnul Doctor Eugen Botezat, Profesor de zoologie la universitatea din Cernăuți*, să afirme cum că chipul animalului întrebuițat pentru pecetiile vechi este acela al unui bour iar nu al unui zimbru“.

Și după ce arată pe ce se sprijină autorul în părerea sa, d. Dumitrescu continuă:

„Dacă domnia-sa — adică d. Profesor Botezat —, nu are la îndemână alte probe, e bine ca să se lase lucrurile așa cum sunt impregnate în credința generală, adică, că chipul animalului depe marca Moldovei este al unui zimbru.

„Prin urmare este bine să rămână tot atât de clar, pe cât de *adevărat* lucru că animalul reprezentat pe marca Moldovei nu este chipul unui bour, ci al mândrului și falnicului nostru zimbru“.

Și aceste rânduri sunt apărute posterior „contribuțiune“ mele și înainte de scrisoarea deschisă ce mi se adresează de d. Profesor.

Să ne ții și pe noi, d-le Profesor, în curent cu răspunsul pe care'l datorezi d-lui Dumitrescu.

Cât privește confuzia pe care d. Profesor crede că ași face-o între Dragoș Vodă și Bogdan, îl rog să se certe cu istoricii noștri, sau dacă voește, îi dau întâlnire și pe acest teren, tot la Academie sau aiurea.

Mai departe, rog pe cititorii cari nu întrebuițează răutatea în citirea printre rânduri, să judece dacă eu „fac cloșcar pe omul care în tăria nopței, prin stânci, buruiene, smeuriș, mure, vreascuri, arbori căzuți și tufișe, în udătură și frig, știe să ochescă sigur și numai cu un singur glonte să-și aducă pe peretele „de acasă coarnele craiului Carpaților.“, sau arăt limpede că tocmai aceste trofee și numai ele îl ridică pe d. Nedici la rangul de bun vânător, iar nu faptul că ar ști să prăsească vânatul —, când zic: „Va să zică, nu faptul că cineva știe să crească vânatul îl consacră ca bun vânător, ci faptul că a împușcat atâtea sute de jivine îl consacră ca atare“, după ce mai sus în articolul meu „Vânătoarea“ scriu „Fotografia domniei-sale — a d-lui Nedici —, publicată în No. de Iulie 1924 al revistei noastre, ne dă nouă tuturora plăcuta impresie că avem în fața noastră un virtuos

„al vânătoarei“. Așa dar de ce atât de puțină bunăvoință din partea d-lui Profesor?!...

Cum să mai calificăm „în genere există la vânătorii „din vechiul-regat o mentalitate diferită de cea culti- „vată la noi, despre care autorul este de părere că „trebuie să ne-o însușim și noi: mentalitatea de a „vâna oricând, ori unde, orice vânat, precum de „exemplu iepuri în luna Mai...“ etc; deci fără cruțare, „fără scrupule și fără disciplină socială“.

Unde spun eu toate aceste bazaconii, domnule Profesor?! Sau așa se citește de unii academicieni, tocmai contrariul de ceea ce scrie omul?! — Este frumos ca atunci când eu cer să vânam după regulile artistice ale sportului, și mă revolt în contra exploatarei vânatului (pag. 122, anul 1925), d-ta să-mi renegi scrupulozitatea?!

În acelaș articol mai scriu: „Cu cât vânatul este „mai rar, mai sălbatec, cu atât este mai greu de „găsit, mai greu de împușcat și cu atât mai mult acel „ce îl împușcă este vânător“.

Va să zică e clar: vorbesc de vânatul sălbatec, iar nu de bibilica crescută „pe terenurile luate în arendă și plătite de alții“.

Am deci cuvântul de a spune că d. Profesor nu a pus atențiune la cetit și rău face că pune răutatea în cetirea printre rânduri mai înainte de a pricepe rândurile.

În ceea ce privește pe „vânătorii din provinciile alipite“, să-mi fie permis, făcând o distincțiune, să stau de vorbă numai cu unii dintre dumnealor, rugându-i să ție seamă că și în vechiul regat există o educație vânătorească proprie, pe care alții o ignorază, și dacă vrem o uniune sinceră, cum am oferit-o noi prin Dinu Golescu, aceasta nu îndrituește pe nimeni „să cadă cu ușa peste noi“ cari avem o altă mentalitate și o altă educațiune cinegetică.

Toți cititorii de bună credință nu au trecut cu vederea: „Ei — adică vânătorii din provinciile alipite — sunt vânători și sunt buni vânători de vânat mare, cari nu se ocupă cu cultivarea ci numai cu „ocrotirea vânatului ce crește în sălbăticie. Pentru „noi, aceștia din vechiul regat, tot vânatul este sălbatec...“ (Rev. v. p. 122, col. II-a, al. 3).

Deosebirea cea mare între cele două școli este: una crede că prin comercializare vom scăpa vânatul dela distrugere, iar alta, eșită din lupta dintre școala nemțească și cea franțuzească încă de acum 30—40 de ani, ne dă convingerea că prin comercializare vom ajunge să ne coste kgr. de carne de becațină 50.000 lei, după cum am ajuns și cu peștele, de plătim în delta Dunărei 2.000 lei kgr. de icre.

Comercializând vânatul, vom deschide prea larg ușile politicianilor și mai cu seamă samsarilor hrăpăreți, cari în vederea câștigului repede, vor neglija cu totul sportul vânătoarei, cum au făcut cu toate celelalte ramuri sportive, în cari s'a înfipt comerțul. Că nu putea fi trecută legea vânătoarei prin Senat fără formula „factor de economie națională“, este lucru știut de loată lumea, dar după ce am trecut hopul, trebuie să ne mai gândim a

salva și sportul, nu numai vânatul, pentru a-l da în mâinile politicianilor; căci mâine vor putea veni și alții cari apucând pe biata pasăre de cealaltă aripă, o vor întinde și jumuli ca vai de ea.

Datoria noastră, a celor cari dorim să lăsăm altceva generațiunilor viitoare decât materialismul deșănțat, este ca din cele 2 școli, cea nemțească și cea românească — eșită din lupta dintre școala nemțească și cea franțuzească —, să scoatem ceva care să se poată aplica fără durere. Între multe altele, trebuiesc aplicate, pentru un bun început, două măsuri: una pentru vânatul călător, iar alta pentru cel sedentar, ținând seama și de mentalitatea noastră, a acestora din vechiul regat și mai cu seamă să scăpăm tot vânatul, pe cât ne este posibil, din mâna comerțului.

Chestiuni cari cer multă discuțiune, nu pot fi tranșate ușor.

Dați-ne nouă, acestora oropsiți, puțința de a scăpa vânatul călător din mâna comerțului, și nu ne mai otrăviți lupii și vulpile, nu ne mai împușcați sitarii la pază și cu bătaia primăvara; iar noi ne luăm obligațiunea să nu tragem nici un foc în iepurele, fazanul sau bibilica crescută de alții, cu condițiunea de a fi crescuți și îngrijiți de proprietar pe pământul lui. Numai astfel vânătoarea ar deveni un accesoriu al proprietății solului, după formula „qui habet solum, habet altum et profundum“; căci până atunci, după actuala concepțiune juridică vânatul tot „res nullius“ rămâne pentru acel proprietar al solului care neglijează vânatul. Cu totul altfel pentru proprietarul care își cultivă vânatul: pe terenurile acestuia negreșit că nu putem vâna.

Iarăș nu am susținut nici odată și nicăerea că oricine poate vâna, ci din contră.

Cum nu oricine poate conduce automobilul sau locomotiva, cum nu oricine poate umbla pe sârmă, sau să încalce la cursele de cai, sau să participe la concursurile hipice, tot astfel nu oricine trebuie să aibă dreptul de a vâna; dar odată obținut dreptul de a vâna, el să poată vâna nesupărat pe tot întinsul țării, afară de proprietățile rurale cultivate cu vânat; negreșit însă că va trebui să respecte și normele necesare ocrotirii vânatului, ceea ce necesită o educațiune impusă vânătorului. În fine, nu este timpul de a găsi aci rezolvarea întregii probleme. Ceea ce trebuie să convenim este că chestiunea prezintă mari dificultăți și nu se poate soluționa nici prin formula „mutatis mutandis“, aplicând principiile chiar bune, dacă ar fi ele — ceea ce nu este cazul — dela un loc la altul. Mai puțin cu formula „adoptării unor principii“, combătute cu succes încă de acum 30—40 de ani.

Să venim cu idei noi ca d. H. Kargl, sau mai cu seamă cu idei ca acelea ale d-lui Maior Schneider-Snyder Roland sau ale d-lui Căpitan Rosetti-Bălănescu, expuse cu nițică timiditate, cred eu, dar cari sunt rezultatul unei reflectări adânci asupra unor chestiuni studiate, percepute și bine simțite. Cu idei de

acestea, nu cu din acelea răsuflete putem ajunge la un rezultat bun.

Cât despre afirmațiunea d-lui Profesor „că eu însumi „am învățat vânătoarea de câmpie înaintea unui câine „care era *foarte bun*“, iată ce scrie d. Inginer Alex. Andrei din Caransebeș, vorbind în general de prepelicarii de dincolo de Carpați. „Toți prepelicarii pe „cari îi cunosc și cari sunt *preamăriți de stăpânul lor*, „nu sunt decât niște *javre* ordinare“.

Sunt convins că mult simpaticul domn Inginer ar fi rămas cu altă părere dacă ar fi vânat alături de Dinu Golescu, de marele maestru defunctul Cazes,

Cu această credință am pus temelie României Mari, intrând în vârful baionetelor în primul rând al manifestanților, alături de neuitatul Părinte Lucaci, alături de mult iubitul meu prieten regretatul Andrei Popovici și cu d. Octavian Goga — pentru a nu reaminti decât pe acei de dincolo de Carpați. Am însă credința, că uniunea sufletească se va face tot de generațiunea noastră, de marii anonimi ai neamului, dar numai după ce ne-am alege bine, cei săraciți de cei îmbogățiți de război și de după război. Se vor mai îmbogăți încă mulți, adunând printre averi și vânatul oferit de nepriceperea noastră, a vânătorilor. Noi, cei

M. S. Regele cu «Stema Uniunii» la vânătoare.

de Victor Suditu, de președintele de tribunal Mihăilescu, de Lipitzer dela Buzău, de Eracle Marathea, etc. etc.

După ce ar bine-voi d. Profesor dela Cernăuți să urmărească un concurs de pointeri în Engliera sau în Franța, și-ar putea face o idee de cece însemnează un câine „foarte bun“. — Până atunci d-sa nici n'ar putea crede că în România sunt câini cari aretează stolul de potârniche la 500 metri și bat terenul în zig-zag la 6—700 m. de vânător, cu un galop de 35 km. pe oră; și mai cu seamă s'ar uita ca „gâsca la ploaie“ când ar vedea aceiași pointeri vânând la sitari în pădurile de tufă roșie, în porumb sau la becașine.

În cece privește *legătura sufletească*, aceasta este cu totul altă chestiune, care se pregătește, nu prin *pertractări* și prin *busculade* ci *spontan, necondiționat* și cu *sufletul larg deschis*.

săraciți, vom pierde și singura bogăție ce ne-a mai rămas..., liniștea siguranței...; ni se va lua totul..., ne vom lăsa și de vânătoare, dar *legătura sufletească*, tot noi oropsiții cari nu *comercializăm nimic* o vom face-o. Și atunci întâlnindu-mă iarăși, înghesuiți într'un colț al țării, cu bunul meu prieten Niculae Racottă, voi face cunoștință personală cu d. Nedici, cunoștință mai intimă cu d. Alexianu, ba poate și cu d. Profesor dela Cernăuți, și atunci mulți vor recunoaște cece încă nu pot bănuși astăzi. Până atunci să rămână tot „legătească sufletură“.

Nici atunci când d. Profesor dela Cernăuți zice: „De altfel și vânătorul țăran (în genere) ca și sa „moiedul, sunt artiști în ale vânătoarei, deci în această „privință de atâtea ori superiori vânătorului intelectual și cult“, nu are dreptate, *căci artist incult, artă necultivată, nu există*.

Eu unul susțin, cu riscul de a fi iarăși ocărât,

că țaran artist în ale vânătoarei nu există; cum la fel am părerea că nici samoiedul care poate ar vâna, nu poate fi *artist* în ale vânătoarei.

Chestiune de *mentalitate*, care îl împinge pe d. Profesor să mai facă greșeala de a crede că samoiedul este „deci în această privință de atâtea ori „superior vânătorului intelectual și cult“.

Cititorii însă nu vor putea trage altă concluzie de aci, decât recunoașterea însăși a d-lui Profesor că *este de atâtea ori inferior unui vânător samoied*, pentru că este intelectual și cult. Este pentru prima oară când un Profesor universitar susține că intelectualitatea și cultura sunt o piedică pentru artă.

Plecând cu un astfel de mecanism logic, lesne se poate ajunge la arăările „Cum pe această mentalitate o reprezintă ideea dominantă din articolul „Vânătoarea“; ea este netăgăduit ideea cea adevărată...“ etc., ce trăia ca *vânător liber*“. „Dar acest fel de vânătoare astăzi nu mai dăinuiește decât în țările de nord și în regiunile polare. *Vânătorul modern*... etc.“.

Va să zică, d. Profesor o spune destul de limpede, că din *vânător liber* — voește cu tot dinadinsul, — așa căzând cu ușa peste mine —, să mă facă vânător modern.

Păi am priceput, că vrea să'mi ia libertatea cântată de Tagore, — nu pe aceea a samoiedului —

și de aceea am reacționat la timp și mă întreb în toată sinceritatea, pe ce s'o fi bazând d. Profesor; pe samoiedismul nostru, sau pe intelectualitatea domniei-sale, atunci când vrea ca din vânător liber să mă facă vânător modern, în loc de a pune în armonie libertatea cu vânătoarea.

Și nu sunt singurul care am reacționat mai înainte ca d. Profesor să fi cerut „de a recurge la un compromis dictat de *rațiune*“ — (Ar fi preferabil compromisul dictat de *cunoștințe*) —; și pentru că am reacționat la timp, îmi dau obolul și fac apel și la d-nii Alex. Davila, Sagasta Bălănescu etc., pentru a feri pe unul ca d-nul Profesor dela Cernăuți, care face excepție de majoritatea „celor simpatici și laudabili“ —, (este tocmai contrariu de cum spune d. Profesor despre regăteni. „Este adevărat, că, abstracție „făcând de excepțiile atât de simpatici și laudabile, „în genere există la vânătorii din Vechiul Regat o „mentalitate diferită de cea cultivată la noi“) — de a feri, zic, pe unul ca domnul Profesor să apară ca un englez în țara zulușilor.

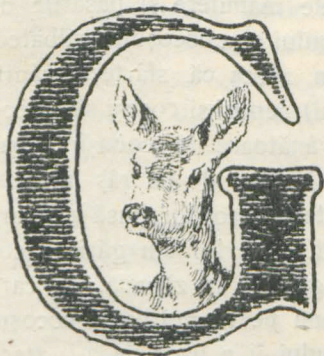
Și acuma putem înțelege în adevărata lor intențiune cuvintele „dorul de cultură ca element progresist, primit prin adaptare“; căci fără nici un fel de supărare, de ce ași primi eu prin adaptare educațiunea cinegetică a d-lui Profesor, și nu d-sa pe a mea?

R â s u l

(Felix Lynx)

[de Dr. I. Philipowicz, Medic Primar, Cernăuți
Inspector regional de vânătoare pentru Bucovina

oana se terminase. Cu părere de rău, mistreții nu putură fi împușcați, fiindcă o rupseseră îndărăt printre hăitași. Numai un dubleu se făcuse în această goană. Vânătorii se adunară. — «Domnilor, domnilor» strigă unul iritat, «am tras

într'un leopard!» — «Ce vorbești, domnule, poate că a fost mătă sălbatecă». — «Nu, nu, hotărât că nu, a fost un leopard». — «A fost un râs», zice atunci liniștit stăpânul vânătoarei. Câinii fură puși pe urma de sânge și imediat se și auzi lătratul lor; curând în urmă ei dădeau roată în jurul sălbăteciunei grav rănite. Încă un glonte și puternicul râs zăcea mort.

Istoria e adevărată, și ea s'a petrecut la o vânătoare

de toamnă cu hăitași, din Carpații Bucovinei. Eu o istorisesc, pentru ca să arăt faptul că sunt mulți vânători, de altfel buni, cari din lipsă de ocazie nici nu știu că la noi se află un animal admirabil de frumos și că în special în Carpații patriei noastre române, el se găsește nu prea rar. Numai în Bucovina se prind cam 10 râși pe an, iar în Transilvania și în Maramureș un multiplu al acestui număr. Din acest motiv cred că pentru cercurile mai largi ale vânătorilor noștri ar fi interesant de a auzi ceva despre râs, și pot să le istorisesc ceva din propria-mi experiență, căci am avut în anul acesta norocul rar de a observa și împușca doi râși.

Râsul (latinește *felix lynx*, germ. *Luchs*, slav. *resj*) se poate numi leopardul european. El are o coadă păroasă, lungă cam de 20 cm. și atinge o lungime de 1 m. 30 cm, având înălțimea de 75 cm. și greutatea de 30 Kg.

deci greutatea unui țap bun. Râșii din Europa de nord sunt mai mari, căci ajung o greutate până la 45 Kg. Figura lui e sveltă, picioarele sunt lungi și foarte vi-guroase, iar labelle le are mari și late, având unghii albe. Urechile sunt ascuțite și la vârf au o periută de păr lung. El are mustață mare, ca pisica, și părul feței formează în lungime și culoare o barbă scurtă, în furculiță. Capul are forma pisicii, fiind lat și foarte viguros. Dinții canini sunt lungi, îndoșiți și foarte ascuțiți. Culoarea e galbenă, trecând în roșu-suriu, roșu-portocaliu sau galben ca caisa. Afară de părțile dedesubt, cari sunt albe, corpul e acoperit cu pete negre. După cum acestea sunt nelămurite, sau vagi, sau pornind în două linii mici pe spinare, sau în trei linii mari pe spinare, tot așa distingem râsul vulpe, râsul lup și râsul pisică. Din alăturatele fotografii se poate vedea mai bine.

Patria râsului european este, — afară de Carpați și Balcani (Bulgaria), — Rusia de nord și Scandinavia. La noi în Europa centrală el se găsește mai adesea prin Carpații României și în special în Transilvania. El nu coboară niciodată la șes și trăește mai mult singur; îi întâlnim însă și câte doi, sau în familii. După urma pe care o lasă în zăpadă, numărul lor este imposibil de constatat căci, ca și lupii, al doilea răs calcă întotdeauna în urma celui dintâi. Urma seamănă cu cea a unui lup de mărime mijlocie, însă e mai rotundă și fără întipărirea unghiilor. Mersul lui e asemănător mersului pisicii, având un pas mare și lin. Când e iritat, el ține coada în sus, după cum am observat eu însumi. Tot asemenea din observație proprie pot afirma că râsul poate face niște sărituri până la 5 m. El se cațără bine, însă nu este exact a crede că el se urcă cu predilecție pe copaci, pentru a sări de acolo asupra prăzei sale. La nevoe, el înoată bine. Dintre simțurile lui e foarte bun auzul și văzul; mirosul însă, ca de altfel la toate animalele de speța pisicii, e puțin dezvoltat. El e foarte precaut, ține locurile ascunse și are prezență de spirit. In genere se ferește de om, dar fricos nu e nicidecum, sau să-și piardă mintea. Adesea el lasă liniștit pe om ca să se apropie până la o distanță mică, fără a fugi. Unul, pe care l'am împușcat în urmă, ședea ziua în amiaza mare pe o stâncă, lângă hoitul pus acolo, lăsând liniștit ca să se apropie de el până la 15 pași un pădurar, care trecea încărcat pe cărare spre colibă. Pădurarul l-a putut observa bine cum stătea ca pisica cu capul pus pe labe și privea nemișcat în jos, astfel că omul care n'avea nici o armă la el, se îngrozise deabinelea. Un alt forestier mi-a istorisit că într'o iarnă un răs sfârticase o căprioară. Pe când forestierul pune capcana la rămășițele căprioarei auzi în dosul său o mișcare mică și întorcându-se zări râsul tupilat și gata să sară. O împușcătură repede scăpă omul din neplăcuta situație.—Un bătrân lucrător de pădure, care de multe ori mă întovărășise în excursiunile mele de vânătoare prin codrii seculari ai Carpaților și care merită absolut toată încrederea, mi-a raportat că odată, pe o cărare strâmtă, s'a întâlnit pe neașteptate cu un răs. Acesta, nedând nici un semn că vrea să se ferească și s'abulă, părul, rânji dinții și începuse să mormăie, așa că omul ce trebuia să-l ucidă, ou școarea. Bătrânul meu e că față de om râsul are adesea

un fel de naivitate, evident din motivul că în viața lui retrasă și tainică el are prea puțină ocazie ca să aprecieze exact pericolul ce-i vine dela om. Pe acesta îl cunoaște prea puțin, sau deloc.

Locul unde viețuiește râsul sunt codrii munților și aici pădurea seculară cu arbori mulți, doborâți de vijelii, cu stânci și cu desigur de molift. Trecerea și-o are de obicei pe culmea dealului, ținând-o foarte regulat. Dacă într'un loc nu găsește hrană în abundență, atunci pleacă de acolo departe, la distanțe de zeci de kilometri, de unde se reîntoarce însă după 2—3 săptămâni pe acelaș drum înapoi. Deci el n'are patrie, întocmai ca și lupul. Vocea lui seamănă cu mieunatul pisicii, sau e un urlet. Eu însumi am constatat la dânsul două sunete. Unul, pe care l'am auzit într'o noapte, a fost un răcnet scurt, cum îl auzim uneori la pisici în timpul împerecherii, atunci când se bat, iar celălalt, pe care l'au auzit și însoșitorii mei de repețite ori, e pe jumătate un mieunat și pe jumătate un lătrat scurt și întrerupt, dat cu jumătate voce: «au-au», și care este destul de ridicat.

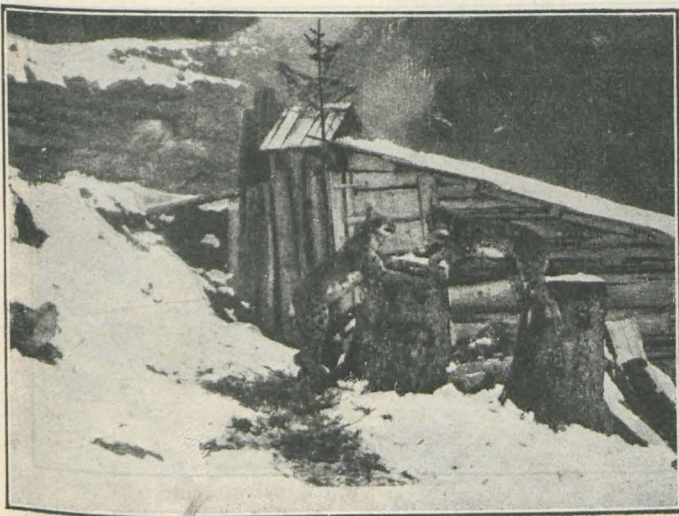
Un răs (Felix lynx)

Afară de acesta am auzit un hârăit domol și foarte scurt.

Timpul împerecherii este pe la începutul lui Martie. După 10 săptămâni răsuaica față 2—4 pui. Prada râsului o formează toate animalele mamifere și păsările de pădure, până la mărimea cerbului și a cocoșului sălbatec. El e stricător vânatului prin aceea că sfârtecă căprioare, cerbi tineri (până la 2 ani), iepuri și cocoși sălbateci.

Acum vr'o doi ani, la o vânătoare de cocoși sălbateci în Carpați, doi vânători au dat de un răs în locul unde de obicei avea loc bătaia cocoșilor, însă pe care din nefericire nu l-au nimerit. Ulterior am găsit 5 cocoși sfârtecați de dânsul și îngropați în zăpadă, din care mâncase numai câte puțin. Cum pe timpul bății cocoșul sălbatec e puțin precaut, râsului îi e ușor de a-l ataca prin surprindere, atunci când se lasă jos spre a se împerechea. Dar și căprioarelor râsul le este deosebit de periculos și de asemenea el sfășie și cerbi tineri. De cei bătrâni însă nu îndrăznește a se apropia. Acum vr'o 3 ani s'a găsit pe teritoriul de vânătoare al contelui Wassilko dela Berhomet pe Siret, un cerb de 2 ani, care, după cum credea silvicultorul, a fost sfășiat de lupi. Rămășițele cerbului fură otrăvite, și a doua zi zăceau

morți alături o râsoaică și doi pui. Prada mai mare, cum ar fi cerbul și căprioara, el o pândește de regulă la poteca de trecere, sau se apropie de ea pe furis și cu o săritură uriașă o prinde de beregată, aruncându-se pe dânsa și o trânteste jos. Dacă nu o poate prinde, nu o mai urmărește. Inșă epurii îi gonește, până ce îi prinde. Când vânează în societate, atunci se aude uneori acel lătrat scurt ca al câinelui de vânătoare, despre care am amintit mai sus. Se pare că din cauza lipsei mirosului, râșii se cheamă cu ajutorul acestui semn unul pe altul. Afară de vânat el sfâșie și oi, și din motivul acesta poate face pagube mari în unele regiuni, deoarece întocmai ca și lupul, el ucide mai mult decât mănâncă. Astfel se povestește că o familie de râși a ucis într'o noapte 70 de oi. Dacă râsul prinde și vulpi, cum face lupul, n'am putut afla, inșă se spune că pe ruda lui cea mai apropiată, pisica sălbatecă, el o mănâncă cu predi

O colibă provizorie și cei doi râși vânați de d. Dr. J. Philipowicz

lecție. In fine se mulțumește,—firește nu întotdeauna, — și cu hoituri (cai, vaci), câte vreme acestea sunt proaspete.

Cel mai sigur mijloc de a captura râsul este capcana de fier. Aceasta se așează sau acolo unde se află rămășițele proaspete a unei căprioare sfâșiate de dânsul, — deoarece el se va reîntoarce cu siguranță acolo, — sau se așează pe poteca lui de trecere, după ce aceasta s'a aflat din timpul iernei. Inșă în această privință trebuie să avem experiență, deoarece abia după 2—3 săptămâni și uneori și mai mult, el se reîntoarce iarăși acolo. Afară de aceasta mai este necesar de a acoperi locul la o înălțime corespunzătoare cu arbori, pentru a împiedeca ca să cadă căprioare sau cerbi în capcană. Cel mai nimerit lucru e de a căuta să găsim copacul unde el urinează și să punem acolo capcana, deoarece fiecare răs care trece pe acolo urinează în acelaș loc. Dacă se prinde în capcană de picior, el face un vuet grozav și niște gesturi colosal de sălbatece. A-l vâna cu arma este foarte nesigur. Insemnează un noroc extraordinar, dacă vânătorul poate vedea râsul la câmp deschis, sau chiar dacă îl împușcă. Mai degrabă îl scotocesc niște câini de vânătoare buni și iuți, de cari de regulă el fuge. In cazul acesta se lasă a fi încercuit de dânsii și apoi li se opune, când e obosit. In acest caz,—după cum mi-a comunicat d-l inginer silvic Böhm, care a împușcat vr'o câțiva râși goniiți

de câini, — acesta nu obișnuște de a se urca pe copaci. Râsul tânăr nu e periculos, pe când cel bătrân poate încolți rău câinii. La vânătorile cu hăitași râsul apare numai întâmplător astfel, ca să poți trage în el.

Dacă voi relata acum o metodă de vânătoare, cu ajutorul căreia mi-a reușit mie și unui amic al meu să vânam în 3 zile 3 râși, o fac aceasta cu rugăminte ca vânătorii să nu uzeze de dânsa pentru stârpirea totală a râsului. E cert că el e un mare hoț și că nu poate fi tolerat într'un teritoriu de căprioare bine îngrijit. In codrii Carpaților inșă, unde dealtfel nu sunt multe căprioare și unde arareori el poate prinde cerbi tineri, cari de obicei sunt slabi sau degenerați, acolo i-se pot îngădui cei câțiva iepuri și cocoși sălbateci. Nicăeri nu se află într'un număr atât de mare ca să poată face într'adevăr o pagubă simțitoare; și apoi terenul lui de vânătoare este și prea vast. In consecință el trebuie prigonit, inșă nu exterminat.

Pe când în cărțile mai vechi găsim că râsului nu place hoitul, observările timpurilor mai noi spun contrariul. Da, întâmplările mele din toamna trecută dovedesc chiar că și în afară de iarnă, adică și atunci când nu are lipsă, el se mulțumește cu nutrețul comod de carne de cal.

La o stână izolată din ocolul meu de vânătoare au fost răpitate în cursul verii o mulțime de oi, fără ca păstorilor să le fi reușit măcar odată să dea cu ochii de hoț. Neraportându-se dela celelalte stâne vr'o pagubă, ci întotdeauna numai dela aceasta, nu s'a putut presupune că lupii să fie hoții. Apoi nici nu s'au putut găsi urmele acestora, iar ursul, dacă venea când și când, era observat și alungat. Scurt timp înainte de a se închide această stână, a fost sfâșiată în vecinătate o juncă de un urs. Rămășițele acesteia au fost acoperite cu cetină de molid, pentru a se conserva, și deoarece trebuia să înceapă timpul goanei cerbilor, — la care aveam să viu și eu, — s'a construit lângă aceste rămășițe o pândă, pe un molift, la o înălțime de 6 metri. Afară de aceasta, la o distanță de 1 kilometru s'a construit o a doua pândă, unde se așeză hoitul jupuit al unui cal. Sosind eu acolo după trei zile cu un prieten al meu și cu conducătorul silvic, am constatat că rămășițele de vacă au rămas neatinsse, pe când partea de sus a calului era roasă de carne până la os. Fiind jur-împrejur iarbă și teren stâncos și negăsindu-se nici o baligă, nu puturăm spune cu siguranță ce animal a mâncat aci și crezurăm, — deoarece la un loc umed s'a putut recunoaște jumătatea unei urme de labă,—că au fost lupii. A doua zi l'am pus pe prietenul meu, care nu vânașe încă nici un urs, să stea la pândă de lângă rămășițele de vacă. Pe la orele 5½ seara apăru încet și fără sgomot un răs mare, care se apropie de hoit încet, adulmecând și stând adesea pe loc, ochind împrejurul lui. Prietenul meu trase un foc și culcă râsul, care avea o greutate de 24 kg. Ori, timp de două zile după aceea a nins incontinuu și căzu o zăpadă groasă. A treia zi un pădurar de al meu se duse ca să vadă ce mai e pe acolo și găsi la cadavrul de vacă niște urme proaspete de urs, iar la cel de cal urmele a 2—3 râși. In după amiaza acelei zile, pe la 3½ prietenul meu se sui în pândă de lângă vacă, iar eu în cea

de lângă cal, căci eu vânasem până atunci 4 urși, dar nici un râs, iar el nici un urs, însă cu trei zile mai înainte un râs.

Era o zi cu o ceață foarte deasă și umedă. Pretutindeni se topea zăpada; de pe copaci picura apa și în fiecare moment se rostogoleau la pământ masele de zăpadă de pe crăcile molizilor. Abia de vr'o 10 minute stăteam în pază, când, pe la ora 4 deodată aud prin ceață o împușcătură, care venea dela prietenul meu. Atunci am știut că ursul nu mai trăește. Ceața deveni tot mai deasă și apa curgea neconținut de pe copaci. Acesta era tocmai timpul potrivit pentru fiare răpitoare. Trei gaiți mâncau cu mare poftă din cal. Eu așteptam în tot momentul ca țipătul lor cunoscut să mă avizeze de apropierea râșilor; dar în zadar. Așteptând așa deja de două ore, începui să-mi pierd nădejdea. Mai șezui o jumătate de oră, până în timpul când începu să se întunece. Deodată ochiul meu prinde o mișcare. Drept în fața mea la 40 pași stă râsul, pe care din cauza ceței dese și a unei crengi nu-l văzusem venind. Svelt ca o căprioară, cu capul sus și cu coada ridicată, arătându-mi numai o latură, el se pune încet în mișcare, —ca și cum ar chibzui,— spre stânga. Pasul îi este energetic, dar totuși ușor. Acum se pierde după un copac, se întoarce în unghiul către mine și o apucă iarăși la dreapta, apropiindu-se de cal. Arătându-mi latura sa dreaptă, dădu, privind spre cal, un hârăit scurt, ușor. Eu eram deja de mult cu arma la ochiu, și credincioasa mea armă Mannlicher-Schönauer 9,5 își spuse cuvântul. Ca o vulpe rănită de moarte râsul se tupilă cu botul și cu partea dinainte în zăpadă, ținând partea dinapoi a corpului în sus. Repede ca fulgerul se întoarce însă dela mine, fugând ca turbat și făcând niște pași de $4\frac{1}{2}$ m. lungime și niște sărituri de $1\frac{1}{2}$ m. înălțime. Inima-mi amenință să stea pe loc. Se poate să-l fi atins numai? Dar nu, nici nu terminasem gândul și tocmai la săritura a patra se învârtește odată în aer, prăbușindu-se apoi mort în zăpadă. Acum zace întins, în nemișcare, iar eu zâmbesc fericit. O astfel de ocazie nu vine de două ori în viață. Gaițele au dispărut; un cerb mugește nu prea departe, undeva în vale, iar prevestitorii amurgului se ivesc. Deodată pătrunde dinspre dreapta la urechea mea un sunet, care venea din stânci; un «au, au» surd, scurt și ascuțit, ca sunetul îndepărtat al unui clopoțel. Nici nu îndrănesc să-mi sfârșesc gândul, însă totuși este așa. Căci din nou, și de data aceasta mai aproape, se aude sunetul. Mă uit la ceas: sunt 20 de minute dela prima împușcătură. Deodată un sturz începe să facă gălăgie și iată că văd, — nelămurit în ceață, — cum se furișează ceva pe neauzite, venind din dreapta, exact pe urma râsului ucis. E numărul doi, care mi se pare a fi un exemplar ceva mai mare. Imediat am impresia că acest animal nu are mirosul bun. Ca un motan care pășește pe urma dragei sale, ține râsul capul plecat jos în zăpadă. Intreaga lui figură e întinsă, cercetătoare și nesigură. Râsul acesta nu este svelt și întreprinzător ca cel dintâi. Nehotărât stă pe loc, întoarce încet capul la stânga și la dreapta; dar în zadar, căci camaradul nu e nicăeri. Eu însă uit să trag în acele clipe. Exploratorul și amicul animalelor s'a trezit iarăși în mine. Incet și cu

băgare de seamă râsul se întoarce dela mine. Dar acum e timpul ca să intru în acțiune, căci dacă dă de sângele camaradului său, cine știe de nu s'ar speria și ar lua-o la sănătoasa. În aceste condițiuni, când animalul este învelit într'o ceață deasă, împușcătura cu glonte nu e sigură. Deci sânge rece și răbdare! Râsul se întoarce iarăși înapoi și, ca și cum ar fi luat o hotărâre, se ia iarăși pe urma veche. Apoi se oprește după acelaș copac, după care se oprește și primul, însă stă așa, că pot să-i văd numai coapsele. Astfel îmi ține el nervii încordați aproape 2 minute. Cu arma pusă la ochiu sunt hotărât să trag imediat ce va ieși de după copac arătându-mi astfel partea sa stângă; căci în caz contrar acesta ar da numai decât de locul însângerat. În fine râsul se pune în mișcare, iar ținta armei este îndreptată spre lopățica umărului... Poooc!... Râsul se prăbușește în foc, cade într'o parte și totul s'a sfârșit.

Un rezultat frumos: doi râși și un urs, vânați în răstimp de 2 ore jum.

Dar acuma să mă dau repede jos, ca nu cumva să cad în ispită de a împușca și pe al treilea.

Stând așa în fața animalelor moarte mă cuprinde un sentiment de milă, privind la vânatul acesta atât de gingaș, svelt și totuși atât de viguros, cu coloritul său admirabil, căruia mai bine i-ar șede în mileul cu culori splendide al tropelor fierbinți, decât în această tristă regiune acoperită cu zăpadă, din Carpații sălbateci.

Primul râs era un bărbat de o culoare mai mult roșiatică și cu pete mari vizibile, iar al doilea era o femeie, de o admirabilă culoare galbenă ca caisa, și de asemenea cu pete mari. După dantură, care la bărbat era albă și ascuțită, iar la femeie galbenă și uzată, lipsindu-i vr'o câțiva dinți, putui să evaluaz etatea lui la 3—4 ani, iar a ei la 6—8 ani. Fiecare din ei avea, cu stomacul complet gol, o greutate de $18\frac{1}{2}$ kg. Primul glonte a trecut prin plămâni, nemijlocit după lopățica umărului; iar al doilea a intrat prin lopățica umărului stâng, eșind prin lopățica umărului drept.

În colibă, unde se auziseră împușcăturile, fu-i așteptat cu mare încordare de prietenul meu și de pădurari. Acesta a împușcat, după cum presupuneam, un urs de trei ani, pe care l'a lovit în inimă, lăsându-l jos pe loc. În această zi nu erau în întreaga lume vânători mai fericiți ca noi. Ziua de 18 Septembrie 1925 îmi va rămâne neuitată până la sfârșitul vieții mele!

+ Mihail Pherekyde

plecat dintre noi încă un mare vânător. Unul dintre rarii care incarna pasiunea sprijinită de o rară pregătire sufletească, în toată accepția cuvântului.

Căci Mihail Pherekyde nu s'a improvizat vânător. Încă din școală, pe când era intern la liceul Louis-le-grand din Paris, se apucă de

vânătoare. În loc să-și petreacă timpul liber și vacanțele cu alte îndeletniciri de vârsta sa, el prefera să urmeze invi-

tațiunile prietenilor săi francezi cari stăteau vara la țară, pentru a putea să vâneze. Din propriile sale economii de școlar și-a cumpărat prima pușcă, o armă cu capsă, calibrul 22, cu țevă lungă, cum se făcea pe a tunci — e vorba de acum 70 de ani! — și pe care a plătit-o... 35 de franci. Astfel a vânat ani de-arândul la potârnicchi, cu succese crescânde. A avut de atunci, bine înțeles, o mulțime de puști. Dar cea mai dragă i-a fost întotdeauna bătrâna lui armă englezească Reilly, un cal. 12 foc central, cu cocoase, pe care o cumpăraseră în 1874 de la Londra pe prețul de 1.500 franci aur. Sumă considerabilă pentru vremea aceea. Cu această pușcă a vânat până a închis ochii. Cu toate că pe vremea când a fost construită nu se pomenea de pulbere fără fum, bătrânul Pherekyde trăgea cu orice cartuș

din această pușcă, fiindcă după marele război—întorcându-se acasă și ne mai găsind nici o armă—a fost nevoit să se restrângă la vechea sa tovarășă din 1874, singura pe care avusese grije s'o ia cu dânsul în Moldova; din prudență a trimis-o însă fabricantului la Londra, ca să-l întrebe dacă ar putea rezista presiunii de gaze a pulberilor moderne. Răspunsul a fost afirmativ. Astfel că s'a hotărât a nu se mai despărți de ea.

Pherekyde a fost un trăgător de frunte. Tirul de sbor l'a pasionat în mod deosebit. A trebuit ca nemioloasa bătrânețe să-i vateme vederea cu o cataractă, pentru a-i lua ceva din calitățile sale vânătorești de altădată. Căci restul trupului său, oțelit prin 70 de ani de aer liber, concura și la 80 de ani cu vânătorii tineri, de la cari nu accepta nici cel mai mic ajutor,

fie că avea de urcat vre-o coastă grea, sau că trebuia să se descurce din papură și rogoz, unde vâna încă la 82 de ani duble și becaține, în nomol până la genuchi. A fost o natură excepțională, cum nu credem că vom mai găsi printre generațiile viitoare.

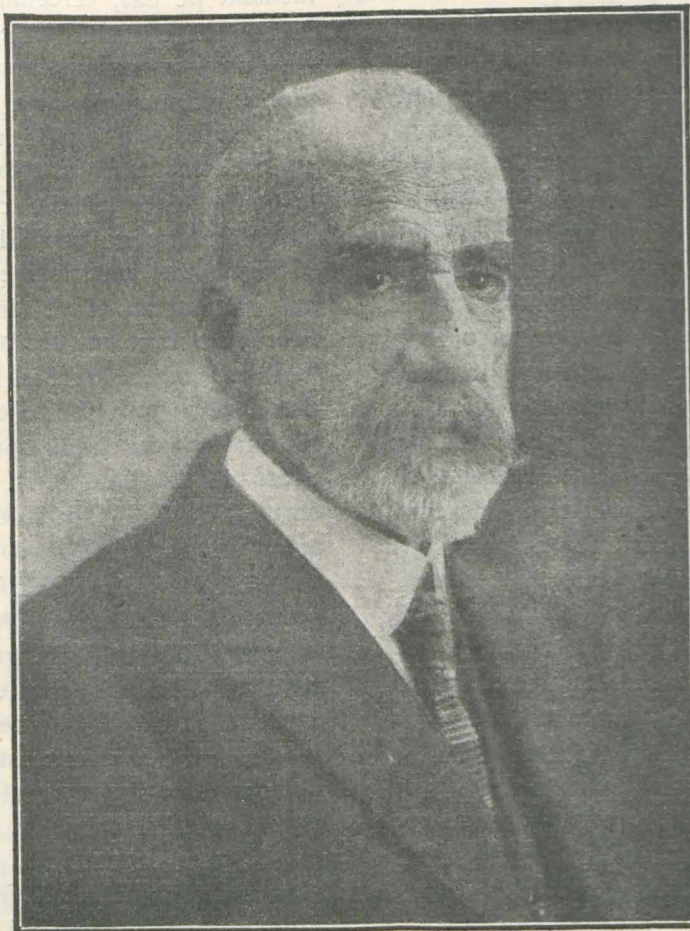
Carierea politică a marelui dispărut este în deobște cunoscută, deci nu vom repeta aci fapte cari aparțin de pe acum domeniului istoriei neamului. Să se știe însă că acest veteran printre vânători, a fost și un veteran printre oamenii noștri de Stat. Mihail Pherekyde a avut invidiabila soartă de a prezida la mai toate marile acte ale neamului [românesc,] de la Proclamarea Independenței încoace. El a fost acela care a prezentat coroana de oțel Regelui Carol la Incoronare, și tot el a prezentat-o primului Rege al României Înstregite.

Și cu această ocazie a Incoronării dela Alba-Iulia Pherekyde și-a dovedit puterea sa de rezistență, datorită vânătoarei. Era un timp umed și rece. Toată asistența privea cu uimire și îngrijorare pe bătrânul președinte al Senatului, cum sta neclintit în frig, îmbrăcat numai în frac, fără să-i pese de rigorile vremii. La întrebarea îngrijorată a unui domn ministru, dacă nu crede că ar fi mai prudent să-și pună un pardesiu, Pherekyde îi răspunse: „Uiți că sunt vânător! Afară de aceasta, ia pune mâna și pipăe ce am sub frac!“

Și ducând mâna interlocutorului pe piept și pe spate, de unde ieșea un foșnet de hârtie, adăugă „Sunt captușit cu jurnale! Ba am până și în ghete! Așa m'am păzit eu de răceală o viață întregă, la vânătoare...“

Puțini sunt aceia cari știu că biografia pe care am publicat-o acum trei ani despre regretatul nostru președinte de onoare („Revista Vânătorilor“ Noi 35—36 din anul 1923) era scrisă de însăși mâna lui. Acum, că ne-a părăsit pentru vecie, putem divulga acest mic secret inocent și credem că nu putem încheia mai nimerit aceste rânduri închinete memoriei marelui dispărut, decât cu cuvintele cu care-și termină atunci propria sa biografie:

„Prin multe a trecut, multe a văzut, dar nimic n'a putut slăbi iubirea lui de vânătoare. Cu toate că vederea lui este vătămă de progresele unei cataracte,

el nu se lasă. Nu mai dă cu pușca ca altă dată, dar tot dă, și va da înainte, câte zile îi va dăruî Dumnezeu“.

Și Dumnezeu i-a mai dăruit de atunci încă aproape

Ruga Cerbului!...

de G. D. Rizescu, Craiova

Eram ostaș încă pe vremea aceia, și întâmplarea făcuse ca să fiu și de serviciu! Pe la orele 9 seara plecai să inspectez sentinelele de pe frontieră. Cum ajunsei la postul No. 2, sentinela de acolo îmi spuse că'n fiecare seară un cerb frumos de mărimea unui cal, și cu o splendidă coroană, ese din brădișul rar în poenița de alături, și se îndreaptă pe graniță în spre lac

După ce terminai inspecția, mă surprinse faptul că același lucru mi-l comunicară și cătanele ungurești!

Așa dar era adevărat? Cerbul exista! Nu era o glumă. Mă hotărâi deci să-i fac cunoștință.

O lună de o frumusețe rară dădea zăpezei o strălucire deosebită... Mii de stele se reflectau în lacul din apropiere, iar brădișul conic, presărat prin toate părțile, îmi făcea impresia unei pitorești poziții polare, purtând mantaua de zăpadă peste frunzele-verzi și țepoase... Ici și colo, stalacmite și stalactite de gheață se lăsau pe blocuri mari, ce se formaseră pe stâncile golașe de piatră, presărate pe alocuri cu mușchi și enuperi...

Mă ascunsei într'o asemenea grotă și-mi luai poziția de pază, cu fața înspre lac. Așteptai. O liniște mormântală domnea în noaptea luminoasă. Nici o adiere de nicăeri! Doar gerul mă străbătea până la oase!... Din când în când câte un țipăt de buhă, sau altă răpitoare, îmi ținea nervii oțeliți, făcându-mă atent. Involuntar strângeam carabina cu putere, spre a o simți cât mai aproape de mine, mai ales atunci când sbieratul vre-unei fiare mă trezea din gânduri!... Era așa ger, că simțeam cum mi se lipesc ochii! Tremuram vargă! La un moment dat mă credeam aproape în imposibilitate de a mai părăsi locul. Ințepenisem de frig și tremuram de îmi clănțăneau dinții care se ciocneau zgomotos și ritmic, de credeam că se sparg în gură!... Doar mâinile erau mai ferite, căci aveam mănuși bune de cojoacă de oaie și le mai vâram și în manta.

Trecuse o bucată bună de vreme și mai că pierdusem răbdarea și mă gândeam s'o șterg. Dar când credeam totul pierdut și mă și ridicasem să plec, pentru ca să nu mă găsească a doua zi soldații mei înghețat, căci somnul gerului începuse să mă cuprindă—, deodată auzii în dreapta mea, la intersecția poeniței cu linia rasă a frontierei, un strănutat și pași greoi ce hârjăiau pe zăpada înghețată.

Il văzui. Era un cerb de toată frumusețea!... Dar

trei ani. Trei ani, în care „a tot dat cu pușca“, până când o răceală, contractată tot la vânătoare, a curmat firul acestei vieți bogate.

În memoria noastră însă, el nu va muri niciodată.

el parcă mă simțise, căci se opri pe loc și pufăi în ciudat pe nas, cercetând zarea cu capul vioi, ridicat în sus, cu coarnele date pe spate și cu botul întins. Respira rar, mirosind spre a se convinge de apropierea inamicului, care cutezase să-i calce hotarele domeniului său patriarhal.

Ochii lui mari și blajini căutau rătăciți, mișcându-se în toate părțile ca să-și descopere dușmanul.

Înmărmurisem privindu-l! Era atât de frumos!...

Dinții, cari mă trădaseră mai adineaori, acum nu-mi mai clănțăneau și rămăsesem extaziat cu ochii țintă la el. Un fior îmi străbătu corpul, și o căldură neînțeleasă mi se revărsă în suflet. Simții inima bătându-mi cu putere și o emoție nespusă mă cuprinsese.. Nu mai mișcai și-mi oprii și respirația! Luna plină apăru de după un brad, și lumina ei îl izbi pe cerb drept în față. Învăluit de razele-i strălucitoare, părea poleit cu argint. Dar el nu putu suporta atâta strălucire, atâta lumină; El, regele dumbrăvilor și al desigurilor umbroase. Deaceea lăsă falnicu-i cap în jos, clipi din ochi, lungi gâtul, pufăi necăjit în zăpadă și bătu cu copitele, aruncând cu picioarele dinainte zăpada în toate părțile. Profitai de aceste mișcări ale lui, și iute mă 'ntorsei cu fața la el. Fără să-i mai dau răgaz ca să-și mai ridice capul, ochii la iuțea, vizând drept în frunte și... trasei. Urmă un muget și o cădere!

În liniștea nopții de gheață focul armei mele bubui năpraznic. Prin munți și prăpăstii se răspândiră mii de urlete înfiorătoare, pierzându-se încet în depărtare... Un cocoș de munte pâlpoi așa de puternic pe deasupra mea, încât mă speriai de-abinelea. Apoi totul intră în tăcere profundă...

Bietul cerb! Il văzui cum își făcea ruga cea din urmă cu ochii spre cer. După mugetul ce-i smulsesse durerea care-i paralizase creierul, ingenunchiase, cu capul lungit pe zăpadă. Din botul întredeschis eșeau gemete înăbușite, iar ochii îi aveă ațintiti spre cer. Imi făcea impresia că se roagă și nu mă'nteam, căci îi văzui și lacrimile care-i curgeau șiroaie, scurgându-se din ochii lui blânzi și topind zăpada... Făcui imprudența și pașii spre el. Cum mă văzu își întoarse capul și mă privi o clipă drept în ochi. Și privirea lui nu mai era o privire de ură sau de răzbunare, ci o privire implorătoare, o privire duiosă care cere milă! Se simțea rănit de moarte poate!... Mă fripse

pe suflet privirea lui duioasă și senină, și îmi părea rău de ce făcusem. Încă un pas, și el cu totul nemișcat se rezemă pe picioarele din urmă și se lasă de-a binelea jos. Părea doborât! Căzuse poate! Dar deodată, văzând că m'apropii din nou, își adună toate puterile, își contractă mușchii, mai mugii odată puternic, se ridică și săltă cu o iuțeală de credeam că zboară. Apoi făcând o săritură uriașe, dispăru în deșiful brazilor, dincolo de frontieră. După o clipă auzii sgomotul ce produce prăbușirea unui corp și urmară două trei mugete și niște rostogoliri în râpa prăpăstioasă a stâncilor... Și iarăși tăcere profundă...

T a ș c u

(Vânătorii noștri)

de George Scioșteanu

Bătrânul Tașcu?... Cine nu-l cunoaște?... Cine nu i-a cerut un sfat în ale vânătoarei; cine nu a vânat cu el, atât din vechea pleiadă de vânători, cât și din cea de astăzi; cui nu i-a mers la inimă vorbele lui calde și blajine din care se desprind o bunătate fără margini și o blândețe și înțelepciune rară...

Moș Tașcu, cum îi zicem noi vânătorii, este cea mai simpatică figură vânătoarească, cel mai bătrân vânător din București; e bunătatea și cinstea personificată.

Brun, înalt, voinic ca un atlet, cu ochi negri și triști, cu umeri drepti și spete late, cu haz la vorbă și blajin, cum puțini oameni am întâlnit în viață, *Taşcu Teoharie State*, de origine român macedonean este o ilustră figură a vânătorului din vechea generație și profesorul mai tuturilor vânătorilor de astăzi.

De o modestie rară și de o cinste și bunătate sufletească fără seamăn, el a fost toată viața un entuziast, un boem, un protector al vânatului, pe care l'a iubit din adâncul sufletului lui bun și nobil.

Născut în anul 1856 la *Megarova*, județul *Bitolia-Monastir* din *Macedonia*, și fiind român de naționalitate, a venit în țară în 1873, adică la vârsta de 17 ani. Încă de copil mergea cu tatăl său la vânătoare, cutreerând frumoasele plaiuri și munții *Macedoniei*. Pe vremea aceea, adică acum 60 de ani în urmă, *Macedonia* era cea mai bogată țară în vânat și mulți streini veneau să vâneze acolo. Micul Tașcu la început însoțea pe tatăl său, *Teoharie State*, fără pușcă, după scurt timp însă, adică la vârsta de 13 ani i-se cumpără una...

...«Hei, Domnule Georgică», îmi povestește el adesea, când îmi vorbește de trecutul lui; «nu pot să-ți spun câtă plăcere și ce fericit m'am simțit când am auzit pe tatăl meu zicându-mi:

—«Tașcule taică, mâine mergem la *Bitolia* să-ți cumpăr și ție o pușcă. De-acum ești flăcău mare și nu-ți mai șade bine să mă însoțești la vânătoare, cu mâna goală!» — Oh! cum trece vremea D-le; parcă fuse ieri când îl auzii pe tata vorbind astfel...

Nici-odată n'am să uit ziua aceea... Atunci aveam 13 ani, astăzi am trecut peste 70 și totuși mi-se pare că

Nu'l mai urmării. Nici nu puteam, fără învoirea sentinelilor de dincolo.

A doua zi dis de dimineață îl găsii mort, pe un covor roșu înghețat și țesut în zăpadă de propriul lui sânge! Era cel mai frumos tablou ce l-am văzut vreodată!... La colțurile pleoapelor codate, ce'nvăluiau cu gene lungi blajinii săi ochi, două lacrimi încremenite de gerul nopții străluciau ca două diamante scaldate de lumina soarelui iernatic, care ne privea cu tristețe.

Au trecut ani de atunci și totuși diamantele acele, nu le pot uita...

a fost ieri... Din ziua aceea mă consider vânător, de aceea n'o pot uita vreodată...

Când am ajuns la *Bitolia*, cu taică-meu, era ora prânzului. Ne-am dus la un mare armurier și mi-a cumpărat o pușcă cu cremene. Mi-aduc aminte că a plătit-o cu un pol de aur. Ziua aceea a fost cea mai fericită din

viața mea, căci nici odată nu m'am bucurat mai mult ca atunci. Primul vânat ucis cu ea a fost un epure, apoi potârnică, vulpi, jderi, porci mistreți, caprioare, capre roșii, porumbei sălbateci. La noi în *Macedonia* sunt cele mai mari și mai frumoase potârnică și porumbei sălbateci.

În scurt timp ajunsei pe tatăl meu, ba chiar îl și întrecui, căci la sbor trăgeam mai bine de cât el, care îmbătrânise și nu mai vedea bine.

Un singur dezavantaj aveam cu arma mea cu cremene: când vream să trag la sbor, trebuia să ridic arma'n sus ca să urmăresc sborul vânatului și atunci îmi cădea jos pulberea de vânat de pe tăvița puștei cu cremene, așa

că nu mai lua foc încărcătura din țevă și scăpam adesea vânatul. Mă hotărâi deci să-mi cumpăr o armă cu capse, pe care o luai tot dela acelaș armurier prieten al tatălui meu, din Bitolia. Cu pușca asta am vânat eu multă vreme.

Am cumpărat mai târziu puști cu cartușe, centrale sau cu ac, iar în ultimul timp am avut un Webley cu ejectoare și două perechi de țevi, pe care am vândut-o cu 50.000 lei, când mi-am cumpărat casa; dar pe cea cu capse n'am uitat-o nici odată. Mă lega atâtea succese de ea! Din când în când lăsam puștile cu cartușe și plecam la vânătoare cu capsiera mea. Avea un tir grozav, și nu știu cum se făcea că de câte-ori puneam mâna pe ea, ra: scăpam vânatul. Mi se părea că am tot 15 ani și toată copilăria și tinerețea mea, îmi defila atunci pe dinaintea ochilor“...

— «Ești bun, babacule, să mi-o arăți și mie», îi zisei, ca împins de curiozitate.

Moș Tașcu la o vânătoare de prepelițe, în toamna anului 1925

Moș Tașcu mă privi lung, oftă din adâncul sufletului, își trase mâna cu necaz prin părul lui încăruntit și deabia-mi spuse cu lacrimi în glas:

— „N'o mai am Domnule, mi-au luat-o nemții când au intrat în 1916. Oh! dac'ai ști D-ta, cât am mai vânat eu cu ea; cu toate că era cu capse.... La noi în Macedonia, e vânat foarte mult. Câți epuri, vulpi, porci, jderi, potârnicși etc... n'am ucis eu cu ea. În Macedonia sunt două feluri de potârnicși și anume: Unele de munte, numite «cile», cu ciocul roșu și mult mai mari de cât cele de pe aici. Culoarea penelor lor este roșie pestriță: și apoi altele mai mici, zise potârnicși de câmp, cam la fel ca cele din România. Potârnicși mi-era drag să vânez cu pușca mea favorită, căci erau foarte multe și mă pasiona vânatul de sbor, mai mult ca ori-care altul. Dintre animalele stricătoare mă pasiona deasemenea vulpea și jderul. Pe vulpi le vânam cu hoituri, făcând bordee în pământ, în care ne ascundeam și împușcam câte 3—4 vulpi în fie-care seară. Deasemenea la jderi, cu bucățele de pâine unsă cu grăsime și pusă la 20—30 de metri de jur împrejurul vizuinei sau scorborei“.

— „Dar la noi când ai început să vânez, Nene Tașcule?“

— „Imediat ce am sosit în țară. Aveam 17 ani atunci

și venisem la un unchi al meu, mare negustor în București. Pentru că știam bine românește mi-a fost ușor să-mi fac prieteni, cu care să plec la vânătoare.

După câți-va ani de muncă încordată și economii, am deschis un restaurant mare, unde se întâlneau toți vânătorii, și unde mâncau zilnic peste 150 de abonați. De la 1881 și până la 1912 am fost restaurator. Vânătoarea mi-a fost dragă și am făcut-o toată viața mea, de plăcere, nu de meserie, cum văd că o fac unii astăzi. Deși nu mă dau banii afară din casă, totuși am socotit ca o dezonoare să fac pe vânătorul de meserie. Mi-se părea, —de altfel ca și astăzi,—ceva necinstit să fiu profesionist și aceasta cu atât mai mult, cu cât eu am vânat D-le, cu cei mai iluștri vânători atât din trecut cât și cei de azi, și mai toți au fost elevii mei. — Da, D-le, așa cum mă vezi, eu am vânat cu Adam, un vestit vânător pe vremuri; cu General Cornescu, cu Costache Cornescu, cu General Candiano-Popescu, cu D-nu N. Racottă, cu d-l C. G. Alexianu, secretarul general al «Uniunii», cu D-nu N. D. Cosăcescu, cu Negrășanu dela liceul Matei Basarab, cu Lipitzer, Carol Beneș, Zătreanu, secretarul general al Primăriei Capitalei, cu Hitroș, ministrul Rusiei, Iza-Bey ministru Turciei, cu ministrul olandez din vremea acea, cu Al. Ionescu-Luther, N. Pârjolescu din Ministerul de Domenii, Cazes, Petra farmacistul, Dobrescu, cu Mihail Pherekyde, — D-zeu să-l erte că bun și nobil mai era—, cu I. Roman, marele droghist de lângă Poșta Centrală, cu Colonelul Badea, care s'a luptat la 48, I. Sagasta Bălănescu, N. Săulescu, Directorul Vânătoarei etc.etc.

Cu pușca capsieră am vânat fără întrerupere până în anul 1896, când am cumpărat prima mea pușcă cu cartușe foc central, marca «National» (belgiană).— Apoi mi-a trecut prin mână puști de valoare ca, Le-page, Coquerill, Pieper, Greener, Webley, Holland-Holland, Sauer-Sohn etc....

Printre elevii mei favoriți pot număra cu mândrie pe D-nii: I. Sagasta-Bălănescu, I. Roman, droghist, Carol Ihm, Petra farmacist, Bilciurescu, Vasile Gorciu, N. Săulescu, Directorul Vânătoarei, N. Cojescu, casierul arendaș al Societății «Diana» din București, Dr. Luchian, Petrescu, Popoff, Guță Constantinescu, magistrat. etc. etc., și dintre cei tineri N. N. Hărjeu, iar ultimul meu elev este D-nul C. Riske de la U. G. V. R.

„Îți mulțumesc, Nene Tașcule, doream să știu toate acestea, căci de mult mă muncea gândul să scriu ceva despre D-ta, la Revista Vânătorilor.—Ești cel mai bătrân vânător al nostru, ești starostele vânătorilor de act și trebuia“.... îi zic eu în glumă.

— „Nu D-le, să nu faci lucru ăsta, că zice lumea că mă laud la bătrânețe, și eu nu o doresc, crede-mă“...

Intr'adevăr moșneagul a fost un vânător strașnic, un vânător celebru pot zice, mai ales în ceia-ce privește sborul. Astăzi a împlinit 71 de ani (gurile rele spun că ar avea 79!) și e sănătos și plin de vigoare. De 24 de ani, este al doilea Casier al Societății «Diana» din București, în care timp a dat dovadă de cinste, devotament, putere de muncă și dragoste nefermuită pentru vânat și vânători.

În anul 1902 a înființat «Societatea Diana», împreună cu D-nii: Gh. Halchiopol, I. Sagasta-Bălănescu, I. Roman droghist, Petra, Niculae Cojescu actualul casier-arendaș, Frații Pădeanu etc.. — Societatea «Diana», din care face parte astăzi și subsemnatul, numără în prezent 250 membri și are un capital depus de aproape 500.000 mii lei, plus 250.000 mii lei anual din cotizațiile membrilor. A avut tot felul de câini de vânătoare, dar a iubit mai mult pointerii și seterii-englezi.

În micuța lui proprietate din strada Polonă, bătrânul Tașcu trăește modest și cinstit, mângâindu-și bătrânețele, cu trofeele trecutului lui vânătoresc, cu acel trecut cinstit și rar, cu care puțini vânători se pot lăuda...

Inconjurat de toții ai săi, și în deosebi de buna-i tovarășe de viață, cu relievele lui vânătoarești, cu nepoțelii lui dragi, cu cinstea exemplară și cu puterea de muncă și corectitudinea ce-l caracterizează, Moș Tașcu e trecut, e vânătorul român de altă-dată, în fața căruia cu respect, noi tinerii ne ridicăm pălăria...

Printre scrisorile sale, am găsit scrisori și fotografii, cu dedicații duioase; în majoritatea cazurilor mai toate trimise de vânători de elită, care-l iubiau și-l stimau ca pe un adevărat profesor. Dau aci, una din ele, o fotografie a unui brac german din vechea rasă, îmbrăcat în costum de vânătoare, cu pușcă și geantă la umăr, cu ochelarii pe nas și cu pipa în gură, trimisă — din Reichenhall (Germania) — de I. Roman, droghistul de lângă Poșta Centrală, care se afla în străinătate cu ocazia căutărei sănătății sale șubrede. I. Roman a fost elevul lui Moș Tașcu.

Iar ca pildă vie, de cum îl iubiau și stimau cei din trecut, îmi permit să public mai jos, dedicația și versurile ocazionale ale D lui I. Sagasta-Bălănescu, scrise pe o fotografie și adresate lui Tașcu:

«Scumpului meu profesor de vânătoare în semn de recunoștință»...

Nimeni, astăzi, nu-i în stare

Decât, singur, Tata-Mare ¹⁾,

Să nu lase geanta goală!

Toți spanacii, mor de boală!

I. S. Bălănescu.

10 Februarie 1908, Bucureștii-Noi.

Așa a trăit moșneagul, iubit și respectat de toți. Astăzi, deși-i în vârstă de 71 de ani, totuși e plin de vi-

1) Tata Mare — Moș Tașcu.

goare, și credința lui nestrămutată este că numai grație sportului vânătoarei și exercițiilor în aer liber, a atins vârsta aceasta, cu care puțini se pot lăuda. Il întâlnesc adesea la sediul Societății «Diana», amestecat printre actualii membri, în majoritate tineri, și mi-e drag să

Brac german din vechea rasă, care astăzi se află pe cale de dispariție.

stau de vorbă cu el, căci nu mă pot opri să nu-l admir, câtă dragoste, cât idealism, câtă cinste sufletească și cât interes depune moșneagul acesta, — înalt și voinic, ca un brad încă verde și bun și răbdător ca un filozof, — pentru Societate, pentru elevii lui și pentru nobilul sport al vânătoarei.

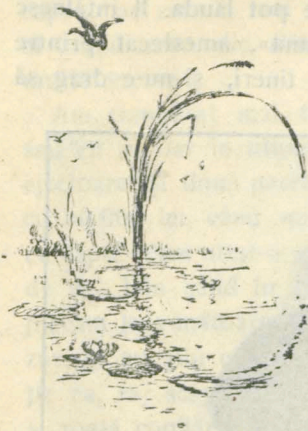
D-zeu să-i hărăzească, încă multe zile senine....

25 Decembrie 1925, București.

Câteva cuvinte asupra conservării armelor de vânătoare

de Teodor Romul Popescu, Sibiu

ine dorește să-și conserve arma de vânătoare, (carabină, driling, armă cu două țevi), trebuie să o apere de rugina distrugătoare, atât pe dinăuntru, cât și pe dinafară. Dacă în epoca prafului negru, conservarea interiorului țevii s'a putut face printr'o sim-

plă curățire mecanică și prin ungerea armei cu o unsoare oarecare, spre a o apăra contra umezelei—, astăzi când cei mai mulți vânători întrebuințează pulberea fără fum lucrurile stau cu totul altfel. Toate pulberile fără fum fiind niște preparate de nitroceluloză sau de nitroglicerină — mai cu seamă capsule puternice ale cartușelor —, au mai mult sau mai puțin natura de a lăsa urme de acizi, cari intră în porii moleculari chiar și ai celui mai bun oțel, cauzând astfel un proces de oxidare —, adică formează rugină. Formarea ruginii în țeava de glonț sau de alice cauzează o scădere a efectului de tragere. La țevile de glonț cu tragere repede se observă o ușoară nichelare; și anume, nichelul de pe suprafața glontelui se separă și se lipește de ghinturile din interiorul țevii. Urmarea este o presiune mai intensă a gazelor în momentul tragerii și o uzare prea timpurie a țevii. Experiența ne învață că țeava de glonț a unei arme moderne, construită din cel mai bun oțel și întrebuințată ca armă de vânătoare, nu poate deveni cu timpul de neîntrebuințată din cauza prea multor focuri trase, dacă arma se construiește cu pricepere.

Se înțelege că la armele militare s'au obținut—nu de mult timp, cu ocazia unor experimentări — niște rezultate și mai bune: s'au tras anume cu astfel de arme într'un timp relativ scurt 10.000 de focuri și încercarea de precizie a armei făcută imediat după aceea, a dovedit că aceasta a rămas aceiași.

Trebuie însă să menționăm și faptul, că țevile subțiri ale armei de vânătoare (arme cu două țevi și driling) n'ar putea suporta o astfel de serie de focuri și că, în interesul menținerii preciziei, precum și în interesul propriu al armei nu este bine de a trage repede și în mod consecutiv prea multe cartușe de glonț, ca de ex. la încercarea țevii. Dacă din cauza focurilor multe țevile de glonț și de alice se uzează puțin, apoi tratamentul nepriceput al țevilor poate ruina în timpul cel mai scurt chiar și cea mai bună armă.

Țevile se uzează mai cu seamă prin faptul, încercăm a îndepărta petele de rugină cari se ivesc urmare a unei conservări rele, pe cale mecanică anume cu forța, frecând țeava cu corosive și cu al mijloace cari o atacă.

Trebuie încă odată accentuat, că nu este suficient să se trateze armele la cari se întrebuințează pulberea fără fum, cu vaselină, petrol și altele asemănătoare, că aceste materii nu posedă nici un efect în contra ruginii și mășșitelor acide ale pulberii fără fum.

Curățirea armelor de glonț, sau de alice nu se poate face decât pe cale *chimică*, dacă s'au întrebuințat cartușe cu praf fără fum. Pentru aceasta ne vom folosi de un ulei de arme, căutând însă ca să fie de primă calitate. Cel mai superior ulei s'a dovedit a fi produsul german „Ballistol“, precum și produsul fabricat la noi în țară, numit „Antrinitol“ și care merită totmădit din motivul acesta un interes deosebit. Și uleiul „Gecco“ se întrebuințează foarte mult.

Toate armele se vor curăți chiar în ziua întoarcerii dela vânătoare, și anume începând dela bascul spre gura țevii, căci curățindu-le dela gură—chiar întrebuințând cea mai mare precauțiune—, totuși se va produce o lărgire la gura țevii. Uleiurile sus arătate neutralizează rămășițele acide ale pulberii fără fum ale capsulelor, și înlătură o eventuală nichelare, astfel că orice curățire mecanică devine inutilă.

La armele cu repetiție înlăturăm închizătorul, când armele centrale (arme cu două țevi, driling) se desfac, căci altfel ar suferi preciziuinea. După aceea înlăturăm rămășițele mai dure din țeavă cu ajutorul unei vergele de curățit, și cu o bucată de cârpă sau de vată la armele mai fine, iar după această operațiune ungem interiorul țevilor cu uleiul „Ballistol“, „Antrinitol“ etc.

Deasemenea se recomandă, în cazul când arma nu s'au întrebuințată în permanență, de a se șterge în ziua următoare curățirii ei uleiul din interiorul țevii deoarece uleiul în acest interval a neutralizat și absorbit rămășițele acide de pe țeavă: în urmă țeavii se unge din nou cu acest ulei.

Înainte de întrebuințare, uleiul de pe țeava armei trebuie neapărat șters, ceea ce mai ales la armele de glonț este de o importanță capitală, deoarece în contrar arma bate în general ceva mai sus.

Aceste uleiuri de arme apără contra ruginii toate piesele de metal, ba apără chiar și patul armei contra crăpăturilor și îi păstrează un luciu frumos.

Un răspuns

de Rică Medianu

În numărul de Noembrie al acestei reviste, d. Ötvös Balázs deschide o mică discuție asupra bracului german.

D-sa se simte puțin indignat de mica mea atențiune pe care am dat-o în articolul meu ¹⁾, bracului german.

Origina și evoluția bracilor germani sunt foarte mult controversate și dacă în descrierea mea am lăsat la o parte toate aceste teorii și varietăți de rasă, am făcut-o fiindcă am socotit că este de prisos să obsese memoria d-lor vânători cu atâtea numiri nesigure.

Munca mea, de altfel ar fi fost mult mai ușoară! N'aveam decât să copiez dintr'o carte germană acele multiple varietăți ale bracului german și desigur că așa fi fost în regulă.... Dar bietul cititor, ar fi rămas mai chinez ca înainte de a citi articolul meu!

Și atunci mi-am zis următorul lucru;

Dece să mai înșir atâtea corcitură de braci germani!?... Mai bine să descriu numai cele două tipuri principale; așa zisul prototip: bracul german greoi, și bracul german continental, care la rândul lui încrucișat cu diferite rase, a dat naștere altor varietăți.

Că bracul german greoi (vechiu) se află astăzi în dispariție, are destulă dreptate domnul Ötvös Balázs; dar eu l-am pus, ca să arăt d-lor cititori de unde provine bracul german continental, care este adevăratul tip de astăzi și care și acesta este foarte rar, din cauza tendințelor proprietarilor de șeniluri, de a-i încrucișa dând la iveală noi rase originale, aspirante la nu știu ce pedigreeuri.

Am evitat prin urmare de a mă aventura în turma acestor braci, spre a lăsa d-lor cititori o imagină mai clară a bracilor germani.

Domnul Ötvös Balázs spune că fotografia bracului german pe care am dat-o în articolul meu, nu reprezintă tipul bracului german de astăzi! Ori, acea fotografie ne arată tocmai pe „Bruno“, unul dintre cei mai frumoși braci germani, care a aparținut D-lui Lefèbvre.

Deasemenea nici celelalte fotografii nu ne arată câini fotografiati din „șenilul meu“, ci ele reprezintă tipuri de rasă pură, premiate în repetate rânduri.

Astfel prima fotografie reprezintă un *Br. de Bourbonnais* ²⁾, proprietatea D-lui Duput, care a fost clasificat cu premiul I.

A doua fotografie reprezintă pe faimosul „Bock“, proprietatea D-lui Rohard și care este un superb *Br. de l'Ariège* ³⁾.

A treia fotografie reprezintă pe „Toby“; *Br. Saint-Germain* ⁴⁾, proprietatea D-lui Buisson, premiul I.

A patra fotografie reprezintă o admirabilă cățea „Una de Crecy“; *Br. bleu d'Auvergne* ⁵⁾, care posedă mai multe premii; propr. D-lui F. Morel.

A cincea fotografie reprezintă un superb *Br. Dupuy* ⁶⁾; Champion „Radium de Mirebeau“.

În cece privește numirea de „copoi mic“ pe care am dat-o bassetului german Tekel, găsesc într'adevăr că ea nu este bine plasată. Acest basset este o varietate aparte și ar fi fost mai bine plasat în rândul terrierilor.

N'am vrut însă să reformez dintr'odată această numire de copoi, dată bassetului german într'una din marile și puținele noastre cărți de vânătoare, și să mă aflu în contradicție cu unii scriitori francezi cari pun pe acest basset în rândul câinilor alergători.

„*Chien courant, et son courage lui permet d'attaquer et de tenir les abois des gros animaux, tels que le cerf et le sanglier*“.

De asemenea, dacă am omis de a pune în tablou pe unii copoi: tătari, chinezești, rusești, polonezi, ungurești, elvețieni și poate încă mulți alții, am făcut-o fiindcă toți acești câini fără vreo importanță pentru noi românii, mi-ar fi complicat tabloul fără nici un folos.

Am ținut a enunța numai câinii de vânătoare, cu cari noi românii suntem mai des în contact.

Domnul Ötvös Balázs se simte puțin mirat că am pus pe Airedale-Terrierul pe tabloul câinilor de vânătoare. Dar Airedale-Terrierul a fost și va rămâne inamicul ireductibil al animalelor stricătoare!

Și astăzi se practică în Germania și'n alte țări destul de des vânătoarea cu acest câine, la porci mistreți și vulpi.

În Anglia se întrebuițează la vânătoarea rațelor și a găștelor sălbatece.

Ba, nu m-am mirat de loc când într'una din zile, răsfoind filele unor cărți străine, am dat peste acest câine care este întrebuițat cu mult succes în Indii, la vânătoarea tigrilor ⁷⁾.

Nu mai puțin adevărat este că'n slujba poliției el aduce mari servicii; asta însă nu ne oprește de a-l pune și în rândul câinilor de vânătoare.

În articolul meu am accentuat că nu voi descrie decât varietățile cele mai principale de braci, iar ceilalți cari sunt în continuă „dispariție“ și „aparitiție“, vor rămâne a fi descriși, în caz că publicul cititor va simți nevoia!

Discuțiuni de acest fel nu pot decât să lumineze unele lacune și să rezolve unelte conflicte de domeniul ignoranței.

Sperăm, și dacă-mi este îngăduit rog pe D-l Ötvös Balázs, de a ne da o descriere și o clasificare complectă a câinilor de vânătoare germani, austriaci și unguri, aceasta fiindcă noi românii n'am prea importat astfel de rase de vânătoare, ci ne-am mulțumit cu prepelicării francezi și englezi cari pentru țara noastră s'au arătat destul de buni.

1) «Bracul» din luna August 1925.

2) Club du Braque du Bourbonnais; secrétaire Dr. Bigoudet.

3) Club du Braque de l'Ariège (Société canine du «Gers-Pyrénées» président: M. Senac-Lagrauge.

4) Club du Braque Saint-Germain: président M. Philipson.

5) Réunion des amateurs du Braque d'Auvergne; président M. A. Bory.

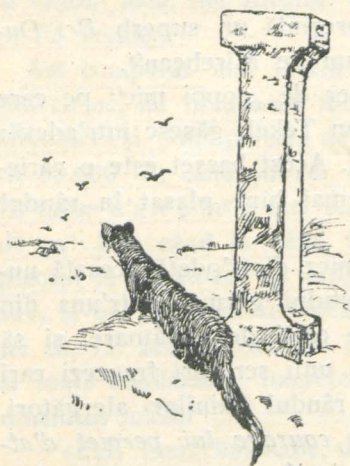
6) Tip ireproșabil al rasei Br. Dupuy.

7) La aceste vânători periculoase ei prind cu ușurință mirosul specific al tigrilor, anunțând astfel pe vânători.

Din amintirile mele

Intâmplări de vânatoare și de voiaj în Sumatra estică

de Carol A. Eberle, Brașov

nainte chiar de a-și arunca ancora în rada din Top-hane de lângă vama de la Galata, vaporul se vede înconjurat de o mulțime de bărci și caice, ai căror conducători cheamă pe pasagerii care nici n'au părăsit încă vaporul. După ce s'au terminat formalitățile carantinei, care nu

privește pe pasageri, și după ce s'a dat corăbiei patenta de liber parcurs, se aruncă cu mare vuet pe podul corăbiei grămada indivizilor din bărci, compusă din: piloți, hamali și comisionari de hoteluri, pentru a pune mâna pe voiajori și pe bagajele lor. În marea îngrămădire și învălmășeală care se desfășură acum, trebuie să-ți păzești bine bagajul. Așteptarăm vasul ambasadei germane, care sosi după scurt timp și ne conduse la hotel cu armele și bagajele noastre, fără a îndeplini vr'o formalitate la vama turcească.

După prânz mă dusei la Stambul unde căutai pe prietenii K. și R., pe care îi găsii în plin exercițiu al funcțiunii lor. Bucuria revederii fu mare, căci nu ne văzuserăm doar de mulți ani. Stăturăm câțva timp de vorbă și vizitarăm apoi fabrica cea mare în toate detaliurile ei, iar pe urmă propusei o plimbare prin Stambul. Vizitarăm Bazarul, din care din nefericire azi a mai rămas foarte puțin, căci cea mai mare parte fu distrusă acum 2 ani, cu ocazia marelui cutremur de pământ; abia $\frac{1}{3}$ parte mai există azi și din aceasta o jumătate e în stare de ruină. De aici ne îndreptarăm pașii prin Seriskieratul, de-alungul frumosului turn de foc, spre Inalta Poartă unde de curând avusese loc măcelul armenilor. Inalta Poartă o formează o clădire lungă și înconjurată de un advon în stil italian, cu o fațadă de coloane la mijloc și care cuprinde în sine biurourile marelui vizir și ale ministerelor de interne și externe. Pe urmă vizitarăm seraiul care ocupă partea estică a Stambulului și pe care în antichitate erau situate vechiul Bizanț și Acropole. Aici se ridicau castelele lui Arcadiu, palatul împărătesei Placidia, Hodegetria, biserica Maicei Domnului, palatul și mănăstirea Mangana precum și palatele marilor demnitari ai imperiului. Palatul imperial însă, care din cauza somptuozității și întinderii sale fu considerat ca o minune a lumii, era situat numai în mică parte în incinta seraiului de azi, întinzându-se mai mult înspre partea sudică dintre hippodrom, biserica Sofiei și marea.

De aci plecarăm spre muzeul de antichități care există abia de câțiva ani, pentru a vedea cea din urmă descoperire din Saida. Cel mai demn lucru de văzut,

sunt renumitele sarcofage de marmoră din Saida. Cel mai admirabil dintr'acestea este așa numitul sarcofag al lui Alexandru, care într'adevăr că este în toate privințele un lucru de admirat, fiind un obiect unic în această artă și care reprezintă luptele lui Alexandru în frumoase reliefe și în cele mai diferite culori, precum și scene de vânatoare la care iau parte persi și macedoneni. După vizitarea muzeului ne întoarserăm acasă pe podul Galatei. La ora 7 seara luarăm masa la clubul internațional, ca mosafiri ai prietenului G. Pe urmă ne duserăm cu toții la Jani, spre a lua bere și petrecurăm astfel până la ora 3 noaptea, într'o atmosferă cât se poate de veselă. În timpul nopții începu o ploaie, care ținu și dimineața următoare. Dimineața ne procurarăm la Cook bilete până la Suez, iar la 12 mă dusei la masă la amicul Kl., unde rămăsei tot restul zilei. Seara o petrecurăm în casa amicului G., care ne oferi o masă aleasă.

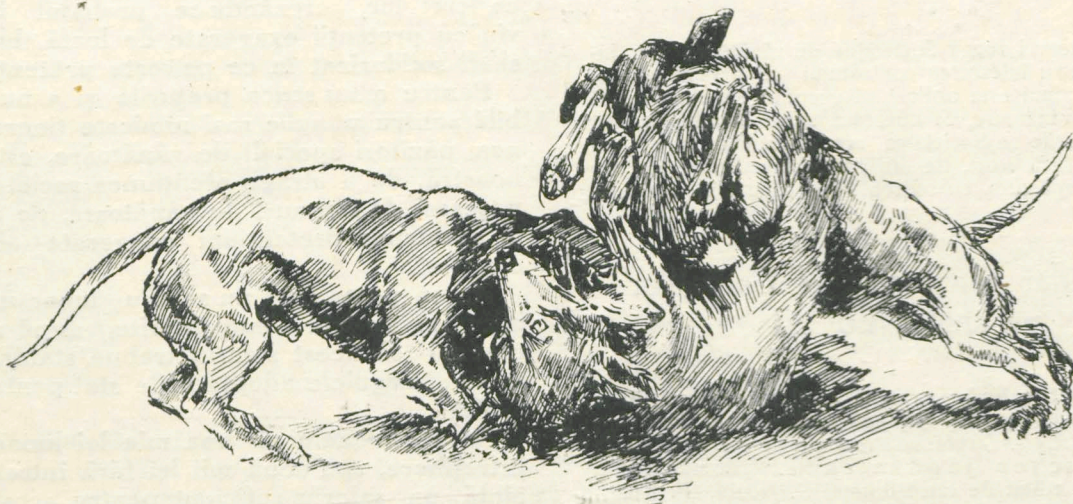
20 Noembrie 1895. — Mă sculai cam târziu. La prânz primirăm vizitele de adio dela Kl. și K., care-mi aduse o scrisoare de recomandatie către fratele său din Sumatra. Dejunul al doilea îl luarăm într'un restaurant grecesc din Galata. În timpul nopții ne duserăm pe bordul lui „El Kahira“, un excelent vapor al societății de paquebote egiptene. Câteva minute mai târziu apăru prietenul meu G. pentru a-și lua adio.

La orele 3 o grabnică strângere de mână, o fluerătură și un mic remorcher ne duse încet printre nenumăratele corăbii ancorate în largul mării, lângă Cornul de Aur. În fine părăsim și acest mic vapor, și șurubul vaporului „El Kahira“ se pune în mișcare cu o putere de 1200 de cai. Înconjurăm capul vechiului Serai, la stânga rămâne Scutari și mai departe Kadeköi, în urma noastră. Pe urmă vaporul intră în marea Marmara. Pe coasta europeană a acesteia, dealungul căreia navigă corăbiile, nu sunt peisage frumoase. La stânga se arată Insulele Principilor, iar de acolo dispare pe mai mult timp coasta asiatică. Mai târziu se arată privirei Kapu Dagh, iar la dreapta acestuia insula stâncoasă Marmara, care este cea mai mare dintre insulele așezate în fața Hellespontului. Indată ce ai trecut de aceste insule, țărmurile se apropie. Vaporul intră în Dardanele, Hellespontul antichității. La gura Dardanelor, pe bordul mării Mediterane, pe partea europeană e situat Gallipoli, al cărui port mic și plan este atins numai pentru scurt timp de câteva vapoare ale Lloydului. În fața Gallipolei, pe malul asiatic se află orașelul Lapsaki. De aci înainte Hellespontul se strâmtorează; pe ambele părți se văd câmpii roditoare. În fața palatelor Kasiler Iskelessi și Ulga Iskelessi, se varsă pe partea europeană Kassu-Ovassy în mare. La gura lui spartanul Lysandrus repurtă în anul 405 a. Ch. renumita și distrugătoarea victorie asupra flotei ateniene. Urmează pe partea europeană mica bae Ak-Baschi,

Peste drum înaintează dinspre partea asiatică capul Nagara în Hellespont. Aici e cel mai îngust loc al strâmtoarei, Heptadionul antichității (7 stadii), care este o măsurătoare ce corespunde într'adevăr cu lărgimea de astăzi de 1350 de metri. Nagara e punctul unde în fiecare noapte Leandro se ducea înot la Hero, până ce fu înghițit de valurile Hellespontului. Hero îl urmă de bună voe în udul său mormânt. Pe cap e zidit fortul Nagara. Pe cealaltă parte se află micul

golf din Maitas. Puțin mai departe se zăresc renumitele palate ale Dardanelor. Pe malul european, pe un cap se află fortul Kilid ül-Baho, compus dintr'un vechiu turn înconjurat de un sat și întărituri moderne, iar pe pământul asiatic, la gura fluviului Rhodius se vede fortul Sultanija-Kalesi, un palat mareț cu baterii moderne, și lângă acesta orașul Tschanak Kanessi, numit de europeni Dardanele.

(Va urma în numărul viitor)

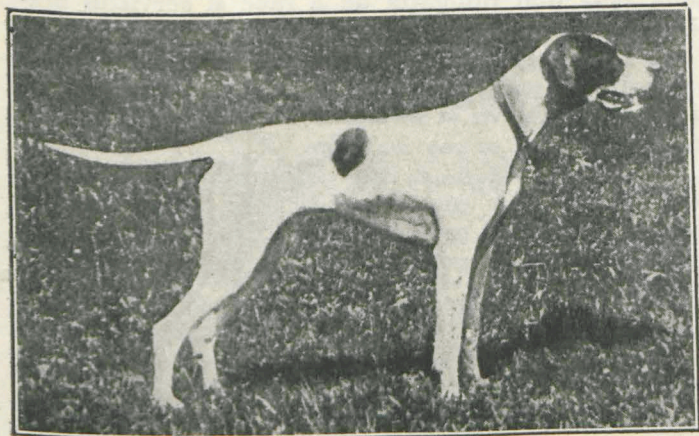

Expoziția de câini de vânătoare din Arad

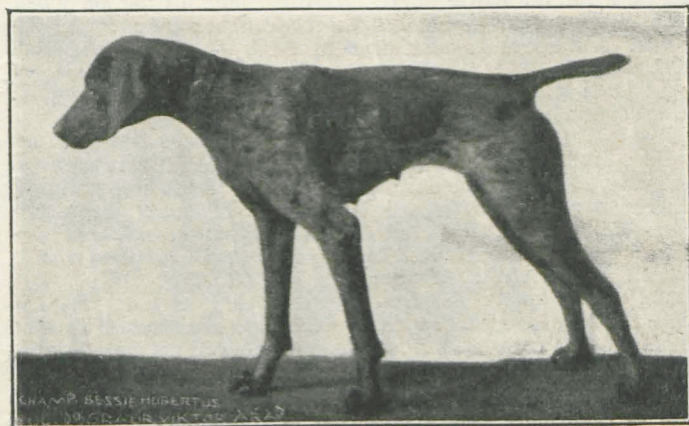
În numărul de Noembrie al anului 1925 a apărut în „Revista Vânătorilor“, un articol intitulat: „Expoziția de trofee vânătoarești și de câini de rasă și de vânătoare din Arad“

6, cari ambii sunt câini de pur sânge și reprezintă prototipul rasei respective:

1. „Jun Schönhagen of Lippe“; câine pointer, pur sânge, ș
2. Champion „Bessie Hubertus“, cățea brac german

EXPOZIȚIA ARAD.— „Jun Schönhagen of Lippe“.

EXPOZIȚIA ARAD. — „Bessie Hubertus“.

Știind că va interesa pe d-nii cititori ai revistei noastre, redăm mai jos fotografiile a doi din câinii chenilului D-lui Dr. Victor Graur, Arad, str. Eminescu

cu părul scurt, pur sânge, în etate de 2 ³/₄ ani, câștigătoarea campionatului din anul 1924 și a multor premii întâi.

OFICIALE - COMUNICĂRI

Prin Deciziunea Domnului Ministru al Agriculturii și Domeniilor cu No. 1.427/926, s'a aprobat prelungirea valabilității permiselor de vânatoare, arme și câini, liberate în anul 1925, până la 1 Martie 1926.

* * *

Direcțiunea Vânătoarei aduce zilele acestea 180 perechi potârniți din Cehoslovacia.

Domnii vânători și Societățile de vânatoare care doresc să cumpere pentru a popula terenurile, sunt rugați a face cerele până cel mai târziu la 20 Februarie cor.

* * *

Direcțiunea Vânătoarei roagă Societățile de vânatoare din întreaga Țară, ca pentru înlesnirea controlului ce personalul de pază al acelei Direcțiuni este obligat să exercite, să binevoiască ca în permisele de vânatoare, ce liberează anual membrilor săi, să treacă toate locurile ce Societatea are în arendă, spre a nu da ocaziunea să se facă erori, fie din partea membrilor, fie din a altor persoane, după cum, cu regret, s'a constatat în nenumărate rânduri.

◆ ◆

Noul „Calendar vânătoresc al Carpaților“ pe anul 1926

de Carol Riske

De curând a apărut în limba germană „Calendarul vânătoresc al Carpaților“ (*Karpathen-Jagdkalender*) pe anul 1926, care a fost editat în locul „Calendarului vânătoresc pentru Transilvania“ („*Siebenbürgischer Jagdkalender*“), de anul trecut.

Calendarul a fost editat de către domnii R. Jacobi, F. Kimm și O. Witting din Brașov, care au obținut pentru această lucrare concursul câtorva autori tehnicieni și literari de frunte, cunoscuți îndeajuns în lumea vânătorescă cultă dela noi din țară, precum și parte din ei în străinătate.

Astfel vom enumăra printre colaboratorii acestui calendar pe D-l Maior Schneider-Snyder Roland, prea cunoscut cititorilor noștri prin valoroasele D-sale contribuții cu conținut tehnic, din „Revista Vânătorilor“. D-sa tratează despre „*Arma Paradox*; *Traectoria proiectilelor moderne*; *Cauzele electrolitice a ruginirii țevii armei*“.

Urmează savantul Domn Dr. Eugen Botezat, Profesor de zoologie la Universitatea din Cernăuți, care este cunoscut nu numai la noi, ci și dincolo de granițele Țării și care onorează această lucrare cu un foarte interesant și instructiv articol asupra: *Ingrijirea teritoriilor unde se țin gășile de munte și de alun*.

Menționăm apoi pe D-l Dr. I. Philipowicz din Cernăuți, care ne indică într'un foarte interesant articol modul *Cum am putea reface contingentele de cerbi*, — aproape nimicite de urgia războiului și a epocii imediat următoare lui, — *din pădurile Carpaților noștri*.

D-l Ludwig Lázár scrie două articole pline de interes asupra: *Duratei vieții animalelor și despre Sportul cu undița*.

Însfârșit mai colaborează cu articole de valoare D-nii: Hans Dulnig, Sibiu: *Turul armei de glonț. Paturile lungi la carabine și Conservarea armelor de vânatoare*; Fritz v. Bömches, armurier din Brașov: *Viza armelor*, Richard Jacobi: *12 puncte pe care trebuie să le cunoască vânătorul de baltă, lușeala și înălțimea sborului a diferitor păsări și Căinele german de vânatoare numit „Wachtelhund“*; Dr. P. Windt: *Asasinarea urșilor*.

Mai găsim notate în această carte și diferite date prețioase asupra *Tirului armelor cu alice și distanța convenabilă de tras*, după Albert Preuss, directorul standului oficial de încercări dela Neumannswalde (Germania).

Urmează apoi o tabelă cu *Numerotația alicelor și o altă Tabelă de reducere asupra măsurilor și greutateilor*.

Afară de acestea sunt reproduse în calendar toate deciziunile Ministerului de Domenii relative la vânatoare, Legea pentru protecția vânatului, o tabelă cu epocile când vânătoreea este oprită pentru diferitele specii de vânat și o altă tabelă identică pentru varietățile de pește.

Nu putem decât să recomandăm calendarul tuturor vânătorilor cunoscători ai limbei germane, căci este o lucrare care aduce laudă editorilor săi, cari s'au străduit — și cu succes — să ridice acest calendar la nivelul scrierilor similare din occident.

◆ ◆

Se aduce la cunoștința domnilor membri, că se găsesc la „Uniunea“ cartușe Remington original americane, încărcate cu pulbere fără fum și alice englezești, cal. 12, No. 6 și 4.

Prețul lor este de lei 8.— bucata.

Lefurile paznicilor de vânatoare

Am anunțat de repetate ori că „Uniunea“ a luat asupra sa serviciul plasării paznicilor de vânatoare, absolvenți ai școlii de brigadieri de vânatoare, „Dr. Gh. Nedici“ din Sighetul Marmației.

Constatăm însă cu părere de rău că acești ucenici ai vânătoarei, cari sunt de abia la începutul carierei lor, crezându-se probabil indispensabili, vin cu pretenții exagerate de leafă, ba par chiar a se fi solidarizat în ce privește pretențiunile lor.

Pentru a nu strica prețurile și a nu face imposibilă pentru pungile mai modeste ținerea de asemenea pazitori speciali de vânatoare, este de datoria noastră, de a atrage atențiunea societăților și d-lor posessori de terenuri de vânatoare, de a nu consimți la asemenea pretențiuni exagerate ale acestor începători.

Nu se poate fixa un salariu lunar uniform, condițiunile de trai fiind diferite, după regiuni, însă credem că acest salariu trebuie stabilit după norme și regulile adoptate de stat pentru personalul silvic.

Ast-fel credem că una mie lei lunar, locuință și întreținere, sau două mii lei fără întreținere, reprezintă un salariu suficient pentru acești începători, cari conform angajamentului luat față de școală, sunt obligați a face o practică de cinci ani, înainte de a avea dreptul la diplomă.

Față de această atitudine solidară și dreaptă din partea noastră, a vânătorilor, sperăm că tinerii absolvenți vor reveni la simțul realității, spre binele lor și al organizației vânătoresci din țară.

◆ ◆

Paznicii de Vânatoare

Am anunțat de mai multe ori în revistă că: „Uniunea“ și-a luat obligația de a face și serviciul plasării personalului de brigadieri de vânatoare.

La 1 Ianuarie au absolvit iarăși un număr de brigadieri de vânatoare, Școala din Sighetul Marmației și stau la dispoziția amatorilor de personal special instruit pentru paza vânatului.

Societățile și d-nii arendași de terenuri sunt rugați a se adresa „Uniunii“, specificând: felul terenului (vânat nobil sau mic), leafa ce oferă și dacă paznicul poate fi căsătorit, căsătorit cu copii, sau necăsătorit.

◆ ◆

70 ADM. 1926.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

Licitația fixată pe zilele 12—13 și 15 Febr. a. c., pentru darea în arendă a teritoriilor de vânat, din cauza unor piedeci neprevăzute, se amână.

Se fixează din nou pentru zilele următoare:

Asnagiul de sus 7 Aprilie 1926, orele 11.

Asnagiul de jos, 8 Aprilie 1926, orele 11.

Ariniș, 9 Aprilie 1926 orele 11.

Arendarea se începe de la 1 Ianuarie și ține 6 (șase) ani.

Licitația se va ține în fiecare comună, în localul primăriei.

Prețul de strigare 200 lei, vadiu 100 lei.

Condițiunile se pot vedea între orele oficiale, în biroul notarial Ariniș.

Ariniș, 6 Februarie 1926.

MUREȘAN IOSIF
Notar cerc.

◆ ◆ ◆

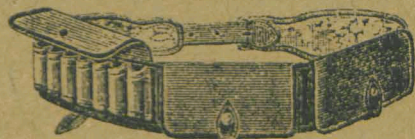
Atelierul de Curelărie M. Soglu @ S. Berbec

No. 75, Calea Victoriei No. 75

(în curte, peste drum de Biserica Albă)

BUCUREȘTI

Tocuri pentru arme, Genți de vânătoare, Zgărzi, Lesse, Curele de arme, Jambiere, Botnițe pentru câini, Bice de vânătoare, Cravașe împletite, Rucsacuri, Cartușiere, Cutii pentru cartușe, precum și orice articol de curelărie pentru vânători. Articole de voiaj, Port-bagaje, etc. Genți pentru aparate fotografice.

Copiază cu cea mai perfectă exactitate orice model adus din străinătate, lucrând
— cu mâna și din cel mai fin material. —
Lucru artistic și cu prețuri absolut convenabile.

Nu cumpărați nimic înainte de a vizita atelierul nostru

NB. — Membrii „Uniunii Generale a Vânătorilor din România“ se bucură de o reducere de 10%.

SEMINȚE DE ZARZAVAT, DE FLORI ȘI DE ARBORI, ::: ::: ::: ::: ::: ::: DE PRIMA CALITATE

CEPE DE CANNA, DE DAHLIE, DE GLADIOLE ȘI DE
BEGONIE, PLANTE DECORATIVE ȘI
DE INTERIOR, PLANTE DE GRĂDINĂ,
PERENALE, TRANDAFIRI ÎNALȚI ȘI
PITICI, RĂSADURI DE CĂPȘUNI,
RĂDĂCINĂ DE SPARANGHEL, IN
CALITĂȚILE CELE MAI FRUMOASE ȘI CELE MAI BUNE

SPECIALITATE ÎN SEMINȚE

PENTRU TERENURI ARABILE DIN PĂDURI ȘI
OGOARE PENTRU VÂNAT, CA, VARZĂ URIAȘĂ
DE NUTRET, SPARTIUM-SCOPARIUM, FLOAREA
SOARELUI, NAPI, MĂZĂRICHE, MUȘTAR, RAPIȚĂ,
CÂNEPĂ, HELIANTHUS TUBEROSUS, HELIANTHUS
SALSIFIS, AMESTECURI DE SĂMÂNȚĂ DE IARBĂ, ETC.

CATALOAGE GRATIS LA CERERE

ARPAD MÜHLE

FURNIZOR AL CURȚEI REGALE

SĂMÂNȚĂRIE, GRĂDINĂRIE EN-GROS
TIMIȘOARA III

B E Ț I
B E R E
A Z U G A

SIGMUND PRAGER

Casa fondată în 1854

București, Calea Victoriei No. 11

Furnisorul
Curței Regale

Cel mai vechiu magazin din țară cu

Marca Depusă

Articole de vânătoare și sport

CATALOG SPECIAL GRATUIT LA CERERE

Specialități:

Confecțiuni de sport, Impermeabile Burberrys, Haine de Piele
Încălțăminte pentru toate sporturile

Blănării, Stofe englezești, Pălării

„Dâmbovița”

Societate Anonimă Română
pentru fabricarea Cimentului

PORTLAND

Fabrica de ciment în Gara Fieni

Birou în Str. Marconi 3, București

Telefon 5775

Fabrica de Ciment Portland din Azuga

SOCIETATE ANONIMA

terminând lucrările de refacere și complectare a instalațiilor sale
livrează ciment de calitate superioară

indeplinind cu prisosință toate condițiunile caetelor de sarcini
oficiale. Garantează în orice moment îndeplinirea acestor condițiuni

Mai fabrică:

Var alb la cuptoarele sale din Piatra Arsă (Sinaia)

Var hidraulic la fabrica sa din Comarnic

cu prețurile cele mai reduse

Pentru ori și ce informații a se adresa la sediul societății în Azuga

:: Banca Franco-Română ::

București, Strada Bursei No 5

TELEFON: 10/17, 46/8. — TELEFON INTERBANCAR 67

ADRESA TELEGRAFICA: FRANCOBANK

Capital social 100.000.000

CAPITAL DEPLIN VARSAT
FOND DE REZERVA

50.000.000
12.200.000

SUCURSALE:

Alexandria, Câmpina, Caracal, Cernăuți, Constanța,
Găești, Giurgiu, Roșiorii de Vede, Slobozia, Slatina,
Timișoara, T.-Măgurele.

AGENȚII:

Costești, Corabia, Drăgănești, Făurei, Vida, Zimnicea

Tot felul de operațiuni de bancă și autorizată să facă

OPERAȚIUNI DE DEVIZE

Pentru Regenerarea Sângelui la Vânat

Vânat viu pentru Creștere și pentru Improspătarea sângelui

Cerbi nobili, Cerbi Dama și Cerbi Shicka, Căprioare, Mistreți, Iepuri de câmp și de pădure, Fazani comuni, cu banda albă și regali, Potârniche, Lapini sălbateci, Cocoși de mesteacăn și Cocoși de munte, precum și toate celelalte specii de vânat și păsări de lux, ca lebede și rațe japoneze, Fazani aurii, argintii și de Amherst, Păuni, Păsări de rasă, Gâini, Rațe și Gâște.

Ouă de Fazani și de Păsări de Rasă pentru Clocit

Aparate de clocit (clocitori), Instalații de curți de păsări, etc. oferă în calitate superioară cea mai veche și cea mai mare Firmă din această branșă:

Eduard Mayer, Wildexport, Wiener-Neustadt (Austria)

(La orice corespondență rugăm să se atașeze 20 Lei pentru răspuns. — Corespondență în limba germană, franceză și engleză)

Afară de aceasta mai cumpărăm: orice cantitate de bufnițe vii, tinere sau bătrâne, vidre, pui de urs, lupi, pisici sălbatiche, jderi mari, vulturi, șoimi, stârci, cocori și berze negre, și rugăm să ni se facă oferte

Wilhelm Scherg & C-ie Brașov

Fabricile de postav, țesături de mode și tricotage
din Brașov

FONDAT ÎN 1823 — TELEFON No. 14, 706

Produse de prima calitate în:

Stofe de mode
pentru bărbați și dame

Postavuri fine și de comerț

Postavuri de uniforme
:: Ofițeri și sporturi ::

:: Cuverturi și pături ::

Fabrica:

STRADA FABRICEI No. 2

Magazia:

PIAȚA LIBERTĂȚII

„DANUBIUL“

ȘANTIERELE ȚĂRII ROMÂNEȘTI PENTRU CONSTRUCȚIUNI NAVALE ȘI METALURGIE, S. A. BRĂILA

**CONSTRUCȚIUNI, REPARAȚIUNI ȘI MODIFICĂRI DE VASE
NAVALE DE ORICE CATEGORIE**

**CONSTRUCȚIUNI ȘI REPARAȚIUNI DE MAȘINI MARINE,
INDUSTRIALE, AGRICOLE, VAGOANE ȘI LOCOMOTIVE**

**REPARAȚIUNI DE AUTOMOBILE ȘI MOTOARE, LUCRĂRI
DE ORICE GEN LA MAȘINA DE FREZAT UNIVERSALĂ**

**TURNĂTORIE DE FONTĂ, BRONZ ȘI ALTE METALE, CON-
FEȚIONAREA SPECIALĂ A CORPURIILOR ȘI CAPETELOR
„DIESEL“**

DOC PLUTITOR, ȘALUPĂ CU POMPE DE SALVARE

Banca Generală a Țării Românești

CAPITAL LEI 60.000.000, REZERVE LEI 50.000.000

Sediul Central in București Str. Lipsani No. 10

Sucursale : Brăila, Brașov, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Giurgiu,
Ploești, T.-Măgurele, Oradia-Mare, Sf. Gheorghe

Bănci Afiliate : „TEMIȘOARA“ Institut de Credit și Economii,
Timișoara, „BANCA BASARABIEI“ Kișinău

FACE TOATE OPERAȚIUNILE DE BANCĂ

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE :

Președinte: d-I.C. RĂMNICEANU-MANOLESCU

Vice-Președinți : { Principele B. ȘTIRBEY
I. M. MITILINEU

Membrii :

VICTOR ANTONESCU, Principele
JEAN CALLIMACHI, Dr. I. COSTI-
NESCU, HENRI CATARGI, C. G.
DISSESCU, V. GOLDIȘ, Baronul Al.
HURMUZACHI, P. P. NEGULESCU,
Inginer C. OSICEANU.

Director General: M. A. GEORGESCU

L O C
REZERVAT
PENTRU
RECLAME

Domnului Maior Dascălescu

Ioan.

Str. Liceului. 25.

Bacău.

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 30 LEI
PREȚUL UNUI NUMĂR VECHIU 40 LEI

Ramburs Lei 320.-

Reprezentând:

Cotizația și Abonamentul D-v. pe 1926

Lei 300.-

Restanțele din trecut:

chelt Lei 20.-

Total Lei 320.-

pentru care vă mulțumim.

SECRETARIATUL